Alman - Japon anlaşması Felemenkte büyük infial uyandırdı.

AKŞAM

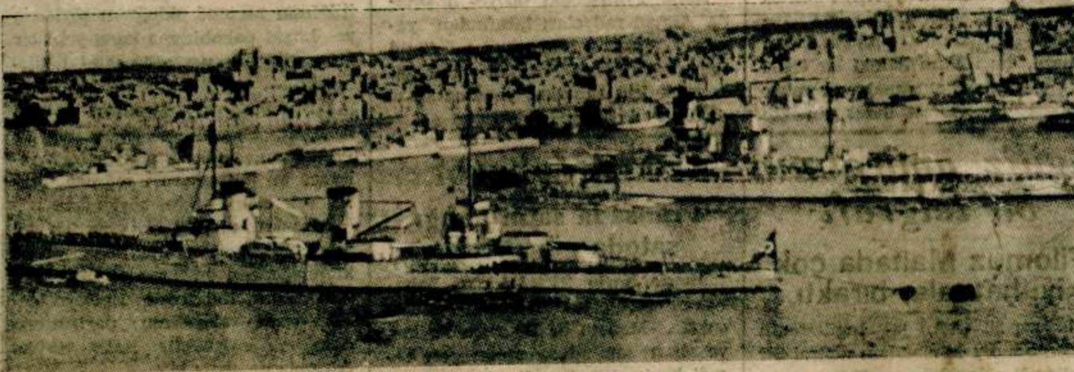
Madrid etrafındaki asilerin vaziyeti gittikçe güçleştiği haber veriliyor.

Sene 19 — No. 6509 — Fiatı her yerde 5 kuruş PAZAR — 29 TEŞRİNİSANİ 1936 Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24243 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

Donanmamız dün Falerde tahminin fevkinde parlak merasimle karşılandı

Yunan kralının Yavuzu ziyaretine büyük ehemmiyet veriliyor

Yunan Başvekili Yavuzu ziyaret ederek amiralimizle konuştu, Yunan gazeteleri diyor ki: "Acı, kanlı mazi unutuldu hakikî dostluk kuruldu,,

Donanmamız Malta limanında: Önde Yavuz, arkasında Barham İngiliz dritnotu solda torpito muhripleri

Faler 28 (Sureti mahsusada giden muharririmizden) — Donanmamız tahminin fevkinde ve çok parlak bir merasimle karşılandı. Halk, meçhul asker âbidesine çelenk koyan bahriyelilerimizi hararetle alkışladı.

YUNAN BAŞVEKİLİ YAVUZDA

Yunan başvekili M. Metaksas Yavuzu ziyaret ederek bir saat kadar Yavuzda kaldı ve amiralimizle Yunan başvekili arasında samimî konuşmalar oldu.

Amiralimiz, Avorof zırhlısına giderek Yunan donanması kumandanı amiral Sakelaryunun ziyaretini iade etmiş ve Averof tarafından 17 pare top atılmak suretile selâmlanmıştır.

Amiralimiz bugün Yavuzda Türk gazetecilerini kabul etti ve:

— Müttefik memleketi ziyaret eden Türk gazetecilerini kendi memleketimde imiş gibi kabul etmekte duyduğum sevinç pek büyüktür, dedi.

M. METAKSASIN ZİYAFETİ

Yunan başvekili M. Metaksas bu akşam Büyük Britanya otelinde amiralimiz Şükrü Okan şerefine büyük bir ziyafet vermiştir. Ziyafette sefirimiz, Yunan nazırları ve bir çok zevat hazır bulundular.

Ziyafetin sonlarına doğru muhterem başvekil, reisi cumhur Kamâl Atatürkün şerefine kadehini kaldırdı ve İstiklâl marşı çalındı. Elçimiz Ruşen Eşref de kadehini Majeste kral şerefine kaldırmış ve bu esnada Yunan millî marşı çalınmıştır.

Bunu müteakip Türk - Yunan dostluğunun sağlamlığı ve beynelmilel ehemmiyeti hakkında başbakan, elçimiz ve amiralimiz arasında samimî nutuklar söylenmiştir.

Ziyafeti çok samimî bir dostluk havası içinde geçen parlak bir suvare takip etmiştir.

Hilâli Seymen

(Devamı 5 inci sahifede)

Yunan kralı

Bugün Yavuzu ziyaret edecek

Atina 28 (Sureti mahsusada giden muharririmizden) — Yunan kralı, Yavuzu ziyaret arzusunda bulunmuştur. Yarın (bugün) yahud pazartesi günü kral Yavuzu ziyaret edecektir. Kralın bu ziyaretine büyük ehemmiyet veriliyor. — H. S

Antakya ve İskenderunda

Türk halkına yapılan tecavüz durmadı

Jandarmalar Türk evlerinin kapılarını zorla kırarak hodbehod içeri giriyorlar

Sancakta Kırıkhandan bir görünüş

Antakya 28 (Hususî muhabirimizden) — Kürdlerle Araplar arasındaki açıklık gün geçtikçe artmaktadır. İntihab dolayısile Kürdlerle Vatanîler arasında doğan husumetin sebebi, Kürdlerin istikbalde Suriye hudutları içinde Araplar tarafından

(Devamı 5 inci sahifede)

Siyasî müsteşarlar vekiller heyeti toplantısında da bulunacaklar

Lâyihaya göre idarî müsteşarlar yerine birer umumî kâtip bulunacak ve siyasî müsteşarlara tabi olacaklar

Ankar (28 Telefon) — Vekâletlerde idarî müsteşarlıktan başka birer siyasî müsteşarlık ihdas olunacağını ve buna dair haızrlanan kanun lâyihasının Millet Meclisine verildiğini bildirmiştim.

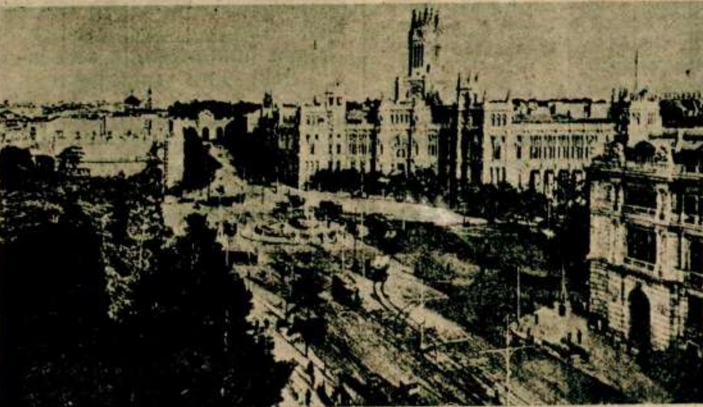
Bir gazete Mecliste böyle bir lâyiha bulunduğunu tekzibe kalkışmıştır. Halbuki siyasî müsteşarlıklar ihdası hakkındaki lâyiha geçen içtima devresinde Büyük Millet Meclisine verilmiştir. Hâlen Büyük Millet Meclisi teşkilâtı esasiye encümeninde bulunan bu lâyihanın metnini bildiriyorum:

(Devamı 5 inci sahifede)

Madrid etrafındaki harp

22 günlük muharebe hiç bir netice vermedi

Termometre sıfırdan aşağı 10 derece asilerin siperleri su doldu

Madridin en kalabalık yerlerinden Castelar meydanı, sağda tayyarelerin sık sık bomba attıkları posta ve telgraf binası

Madrid 28 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden: Yirmi iki günlük muhasaradan sonra asilerin, her ne bahasına olursa olsun, Madrid cephesini yarmak için kama şeklinde ilerlemekten ibaret olan tabiyelerinin suya düşmüş olduğu söylenebilir.

(Devamı 5 inci sahifede)

Akdeniz anlaşması

İngiltere ile İtalya arasında yakında imzalanacakmış

Paris 28 (A.A.) — Le Jour gazetesinin Roma muhabiri, Yakında İngiltere ile İtalya arasında Akdeniz hakkında bir itilâfname akdedileceğini yazmaktadır.

Bu itilâfnamenin bir maddesi mucibince iki devlet deniz proğramlarını birbirine bildirmek taahhüdüne girişeceklerdir.

Meşhud cürümler

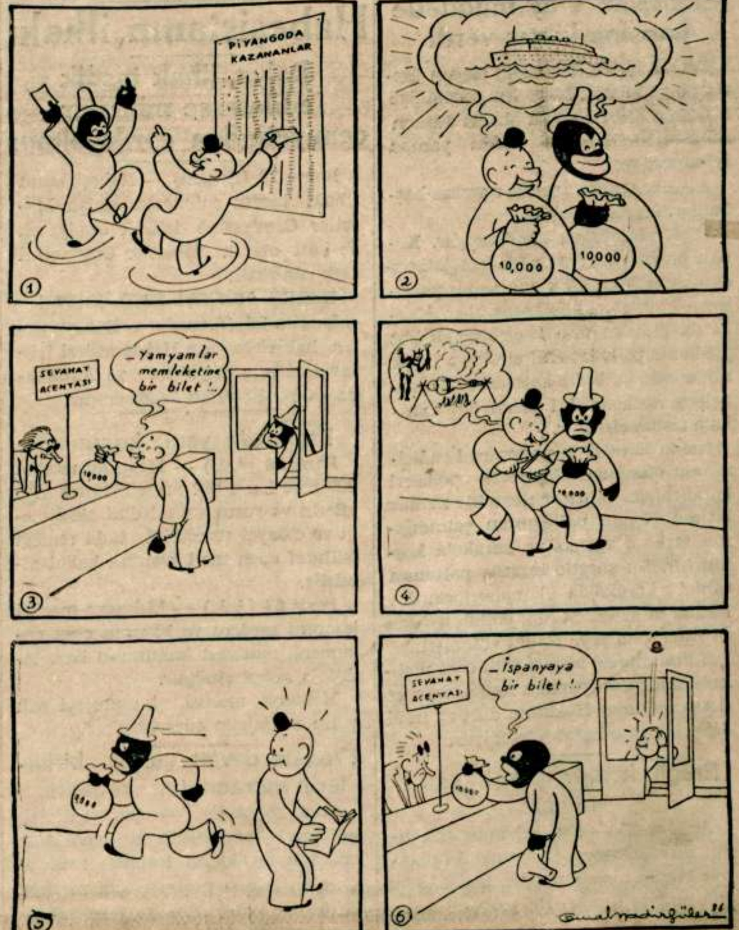
Memnuniyet verici neticelerde matbuatın büyük hizmeti dokunuyor

Ankara 28 (Telefon) — Adliye vekili B. Saraçoğlu, meşhud cürümler kanunundan alınan memnuniyet verici neticelerde matbuatın da büyük hizmeti olduğunu nazarı dikkate almıştır.

Matbuatın takibinden uzak kalması muhtemel olan ve mahiyeti itibarile bir hususiyet arzeden meşhud cürümlerin gününde müddeiumumîler tarafından matbuata bildirilmesi muvafık görülmüştür. Adliye vekâleti bu yolda hazırlanan bir tamimi önümüzdeki hafta içinde müddeiumumîliklere gönderecektir.

Ak'la Kara !...

[Birbirini çekemiyen iki arkadaş]

Kazaya uğrayan vapurlar

Birisi yarı batmış haldedir ikisinin kurtarılmasına çalışılıyor

Dün rüzgâr durmuş, hava ısınmıştır. 1 dereceye kadar inen termometre dün 9 dereceye kadar yükselmiştir.

Şiddetli fırtınalar yüzünden Karadenize açılamayan vapurlar havaların sükûnet bulmasile dün sabaha karşı birer birer hareket etmiş ve Boğazdan çıkmışlardır. Karadenizde büyük dalgalara tesadüf olunuyorsa da fazla tesir yapmadığı haber verilmektedir.

Ereğli civarından imdad isteyen Yunan gemisinin yarı batmış bir halde karaya oturduğu haber alınmıştır. Gemi kurtarma şirketi, Yunan gemisinin karaya oturduğu mıntakada henüz şiddetli dalgaların devam etmesi yüzünden tahlisiye vesaiti gönderilemediğini söylemektedir.

Seddilbahirde oturan Fransız gemisi hâlâ kendi vesaitile kurtulmağa çalışmaktadır. Mudanyada tehlikeli bir vaziyette kayalara düşen Alman vapurunun tahlisiye tarafından yüzdürülmesine çalışılmaktadır.

Boluda kar

Şoseler kapandı postalar işlemiyor

Bolu 28 (A.A.) — Bugüne kadar yağan kar, Bolu dağı şosesini kapatmıştır. Dünkü İstanbul postası gelmediği gibi bugün Boludan çıkan posta Düzceyi geçememiştir. Yolun açılması için vilâyet nafiasınca amele gönderilmiştir. Fırtına bazı telefon direklerini devirmiş olduğundan Düzce ile telefon muhaberesi de yapılamamaktadır. Nuhveren boğazındaki fazla kardan dolayı İstanbul postası da Düzceye gelememiştir.

Otomobil kazası

Bir otomobil bir kızı ağır surette yaraladı

Şoför Abdullahın idaresindeki otomobil Dolmabahçeden Kabataşa doğru giderken yolun bir tarafından karşıya geçmekte olan Melek adında bir kızcağıza çarpmıştır. Melek otomobilin tekerlekleri altında bir kaç metro sürüklenerek başından ve vücudunun muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yaralanmıştır.

Yaralı kaız ifade veremiyecek bir halde hastaneye kaldırılmış, şoför yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Palto hırsızı

Mahkeme 4 ay müddetle hapsine karar verdi

Kenan adında bir adam akşam üzeri namaz kılmak üzere Nuruosmaniye camiinin şadırvanında abdest alırken sabıkalı hırsızlardan Hakkı yanına sokulmuş ve:

«— Babacığım. İçeride namaza başladılar. Haydi çabuk ol..

Diye adamcağızı kandırmıştır. Kenan namazı kaçırmamak için telâşından şadırvanın duvarına astığı paltosunu unutup camie koşmuştur. Hakkı da paltoyu alıp kaçmıştır. Fakat yolda bir polis tesadüf etmiş ve Hakkının elinde palto ile koşmasından şüphelenerek kendisini yakalayıp karakola teslim etmiştir.

Hakkı karakolda paltonun kendisine aid olduğunu söyliyerek polisleri kandırmağa çalışırken camide namazı bitiren Kenan paltosunun çalındığının farkına varmış ve karakola koşmuştur. Bu suretle hırsızla paltonun sahibi karakolda karşılaşmışlardır. Hâdise bu suretle tesbit edildikten sonra Hakkı adliyeye teslim edilmiştir.

Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde dün yapılan muhakeme neticesinde hırsız Hakkının dört ay müddetle hapsine karar verilmiştir.

Ereğli kömür şirketi satın alındı

Ankara 28 — Ereğli kömür şirketinin satın alınması hakkındaki mukavele bugün imzalanmıştır. Bedel 13 buçuk milyon liradır. Bu para on senede kömürle ödenecektir.

Bu Sabahki Telgraflar

Alman - Japon anlaşması

Felemenkte büyük infial, Lehistan ile Romanyanın mühim bir kararı

Lâhey 28 — Bura mahafili Alman - Japon anlaşmasına büyük alâka gösteriyor. Anlaşmanın bilhassa müstemlekât meselelerinde mühim akisler yapması muhtemeldir. İki devletin Felemenk Hindistanında yayılmak çarelerini aradıkları temin ediliyor. Bu haber büyük infial uyandırmıştır.

Algemen Handelsblad komünizm aleyhinde anlaşmanın ameli bir netice vermiyeceğini, komünizme karşı mücadeleyi Milletler Cemiyetinin pek âlâ idare edebileceğini söylüyor.

Rotterdamsch Courant gazetesi, Almanya ile Japonyanın komünizme karşı mücadelede bulunmak bahanesile başka devletlerin dahilî işlerine barışmak istemlerini hayretle karşılamaktadır.

Bu gazete, Romanın yeni misak hakkında sükûtu muhafaza etmesinin çok mânalı ve İtalyanın ezeli iki yüzlü siyasetine muvafık olduğunu ilâve etmektedir.

LEHİSTAN VE ROMANYANIN KARARI

Londra 28 (A.A.) — Deyli Herald gazetesi, M. Beck ile M. Antonesconun Varşovada Almanya ile Rusya arasında bir ihtilâf zuhuru takdirinde Alman askerlerinin Leh ve Rumen erazisinden geçmelerine muhalefet etmeğe karar vermiş olduklarını haber vermektedir. İki hariciye nazırı, komünizm aleyhdarı misakı kabul etmemeğe karar vermişlerdir.

AMERİKA MEMNUN DEĞİL

Vaşington 28 (A.A.) — Mançuri ve Habeşistan hakkındaki İtalya - Japon itilâfı, yarı resmî mahafilde gayri müsaid bir şekilde karşılanmıştır. İyi malûmat almakta olan mahafil, bu itilâfın hakikî bir tesiri olacağına kani olmamakla beraber tehlikeli bir vaziyet ihdas etmekte olduğunu kabul etmektedirler. Zira:

1 — İtalya ile Japonyayı emperyalist bir siyaset takibine teşvik edecektir.

2 — Sovyet aleyhdarı milletler blokü tarafından tehdid edilen memleketlerde şiddetli aksülâmeller hasıl etmesinden endişe edilmektedir.

FRANSIZ HARİCİYE NAZIRININ BEYANATI

Paris 28 — Fransız hariciye nazırı, Alman - Japon anlaşması hakkında meclis hariciye encümeninde beyanatta bulunmuştur. Nazır bunun ideolojik bir anlaşma olduğunu, Fransız - Sovyet misakına mukabele sayılamıyacağını söylemiştir.

Nazır Fransadaki vaziyet hakkında Alman radyoları tarafından yayılan maksadı mahsusa müstenid haberlerin menşelerini meydana çıkarmak için tahkikat yapılmakta olduğunu söylemiştir.

İtalya - Japonya

İki hükûmet arasında yeni bir itilâf yapıldı

Tokyo 28 (A.A.) — Resmen haber verildiğine göre, İtalya ile Japonya arasında bir itilâf yapılmıştır. Bu itilâfa göre, Japonya İtalyanın Habeşistan İmparatorluğunu ve İtalyada Japonyanın Mançukodaki hâkimiyetini tanımaktadır. İtilâfname Japonyanın Habeşistanda ticaret hakkını da tanımakta ve İtalyanın Alman - Japon paktına iştiraki hususunda hiç bir kayıd ihtiva etmemektedir.

Doktor Şaht Rodosta

Roma 28 (A.A.) — Rayişbank müdürü doktor Şaht, Tahrandan avdet ederek Rodosa gelmiştir. Kendisi, vali ile vilâyet erkânı tarafından karşılanmıştır. M. Şaht, bir kaç gün sonra tayyare ile Berline dönecektir.

Yugoslavyada kitab sergisi

Belgrad 28 (Hususî) — Belediyenin sekizinci kitab sergisi bugün fevkalâde merasimle açılmıştır.

Amiral Horti Romadan ayrıldı

Roma 28 (A.A.) — Macar naibi hükûmeti ile madam Horthy ve Macar nazırları, bu sabah saat 10 da Romayı terk etmişlerdir.

Habeşistanın ilhakı

İtalya, ilhak tasdik edilmezse milletler cemiyetinden ayrılacakmış

Roma 28 (Hususî) — Habeşistanın ilhakı tasdik edilmezse, İtalya Milletler Cemiyetine iştirâk etmiyecek ve kati olarak Milletler Cemiyetini terk edecektir.

HABEŞ ASİLERİ FAALİYETTE

Londra 28 (Hususî) — Buraya gelen haberlere göre Habeş asileri tekrar faaliyete geçmişler ve Adisaba-ba - Ciputi yolunu kesmişlerdir.

Fransada yeni kanunlar

Paris 28 (A.A.) — Mebusan meclisi 200 reye karşı 381 reyle bilhassa vergilerin ve rusumun adedini eksiltmeği ve cibayet usullerini tadil etmeği istihdaf eden mali kanunu kabul etmiştir.

Paris 28 (A.A.) — Mebusan meclisi kanunu medeni ve kanunu ceza encümeni, matbuat kanununun bazı tadilâtla kabul etmiştir.

Mebusan meclisi, bu projeyi salı günü müzakere edecektir.

Fransız devlet şurası birliklerin müracaatını reddetti

Paris 28 (A.A.) — Şurayı devlet, hükûmet komiserinin mutalâalarına tevfikan birliklerin feshine müteallik olan kararı protesto için mezkûr birlikler tarafından yapılan müracaatı reddetmiştir.

İngiliz amiralının bir telgrafı

Filomuz Maltada çok iyi hatıralar bıraktı

Ankara 28 (A.A.) — İngilterenin Akdeniz filosu kumandanı amiral Sir Dudley Pundun büyük Britanyanın Ankara büyük elçisi Sir Percy Loraine 26-11 tarihli aşağıdaki telgrafı yolladığı haber alınmıştır:

«Türk filosu bu sabah gitmiştir. Bütün Türk zabit ve neferleri burada hakikî bir surette kendilerini sevdirdiğinden Türk filosuna yapılan teşyi merasimi büyük ve kalbden gelen bir coşkunlukla dolu idi. Filonun muvasalatı dakikasından itibaren, her iki memleket zabitan ve mürettebatı arasında hakikî bir dostluk havası teessüs etmiştir ve böylelikle, Türklerin, büyük bir nezaketle duyduklarını söyledikleri memnuniyet kadar büyük bir memnuniyeti biz de duymuş bulunduk.

Hiç kimse, hiçbir dakikada tam bir samimiyetten başka bir hissin ifadesine şahid olmamış, hiç kimse öteki tarafın bir rol oynamakta bulunduğunu bir an bile düşünmemiştir. Ziyaretin son iki günü esnasında çok fena bir hava hüküm sürmekte idi. Fakat bu kimseyi müteessir etmediği gibi, misafirlerimizin de neş'e ve coşkunluğunu zerre kadar haleldar etmemiştir.»

Hayati ucuzlatmak

Bazı maddelerin fiati hakkında malûmat istendi

Bazı maddelerin fiatleri hakkında Ankaradan bir telgraf gelmiştir. Bu telgrafta vilâyet vasıtasile şehrimizdeki iktisadi dairelerden şeker, kahve, tuz, gazyağı, benzin, maden kömürü, çivi ve çimentonun maliyet fiatlerile toptan ve perakende fiatleri hakkında malûmat istenmektedir. 48 saat zarfında yapılan tetkikat neticesi Ankaraya arzedilmiştir.

Hayatı ucuzlatmak için alınması icabeden tedbirlerin tesbiti hususunda geniş mikyasta çalışmalara başlandığı anlaşılmaktadır.

Kars ve trakyada damızlık boğa depoları açıldı

Ankara 28 (Telefon) — Karsta yeni bir inekhane açılmıştır. Bunun için 70 damızlık boğa satın alınmıştır. Bu mikdar ileride arttırılacaktır.

Trakyada da yeni bir tay ve boğa deposu açılmıştır.

Efgan Hariciye Veziri Ankarada

Ankara 28 (A.A.) — Avrupada yaptığı bir tedkik seyahatinden dönmekte olan Efganistan Hariciye Veziri Feyz Mahmud Han bugün şehrimize gelmiştir.

Efgan Hariciye Vezirinin bu ziyareti tamamen hususidir.

Bazil Zaharof

Fransada satın aldığı şatoda gömülecek

Monte Karlo 28 (A.A.) — Zaharofun cesedi, bugün tabuta konulacaktır. Madam de Bourbon ile kızı ve bazı samimî ahbapları gece cesedi beklemişlerdir. Cecet, Seine et Oiseda kâin Ballancourta götürülecektir. Orada Zaharofun bir kaç hafta evvel Monte Karloda ölmüş bulunan zevcesi düşes de Villafrance - Pilat tarafından satın alınmış bir şatosu vardır.

Monako belediyesine verilmiş olan vefat ilmühaberinden anlaşıldığına göre Zaharof, 2 teşrinievvel 1850 de İstanbulda Fenerde doğmuştur.

Monte Karloda madam de Bourbondan başka Zaharof ailesinden kimse yoktur.

Yugoslavya - İngiltere arasında ticaret mukavelesi imzalandı

Belgrad 28 (Hususî) — Yugoslavya - İngiltere arasında akdedilecek ticaret mukavelesinin müzakeresi muvaffakıyetle neticelenmiş ve yeni mukavele bugün Londrada imza edilmiştir.

Polonya ziyareti

M. Bek ile M. Antenesko arasında bir mukavele imzalandı

Varşova 28 (A.A.) — Matbuat, Romanya dış işleri bakanı M. Antonesconun Polonya ziyaretine gitgide artan bir ehemmiyet atfetmektedir.

Bu ziyaretin çok dostane bir hava içinde cereyan ettiğini kaydeden yarı resmî Vittorul gazetesi, bu ziyaretin, Rumen - Polonya ittifakının kuvvetlendirilmesi ve sulhun idamesi bakımından son derece ehemmiyetli olduğunu kaydetmekte ve demektedir ki:

Varşova 28 (A.A.) — M. Antenescu ve Beck tarafından imza edilen Romen-Polonya kültürel mukavelenamesi Romanyada Polonyalı ve Polonyada da Romen kültür merkezlerinin tesisini tasrih etmektedir. Bundan başka muallim ve talebe mübadelesi ile her iki memleketin tarih edebiyat ve güzel sanatlarını birbirine tanıtacak radyo neşriyatı yapılması kararlaştırılmıştır.

Berberlerin tatili

Berberlerin hafta tatili bugünden itibaren başlıyor. Bu sebeble dün berber dükkânları çok kalabalık olmuştur. Berberlerin çoğu yıllardanberi bekledikleri tatile kavuşmalarından mütevellit sevinç içinde bulunuyorlar. Cemiyet bugün saat 11 de Taksim Cumhuriyet âbidesine merasimle çelenk koyacaktır.

Fransız başvekilinin bir nutku

Dinleyicilerden bir çoğu: "Harekete geçmeli, İspanyaya silâh göndermeli„ diye bağırdı

Paris 28 (A.A.) — Halkçılar cephesi, dün akşam spor sarayında büyük bir nümayiş tertip etmiş ve bu nümayiş esnasında M. Blum, bir nutuk söylemiştir.

Başvekil, halkçılar cephesini teşkil eden partilerin birlik olmalarındaki zarûreti ehemmiyetle kaydetmiş ve demiştir ki:

«Birlik, kuvvetimizin ve hayatımızın tabi olduğu şarttır.»

Dinleyiciler, bunun üzerine şöyle bağırmışlardır:

— Blum, iş başına, Blum, harekete geçmeli... İspanyaya silâh gönderilmeli.»

M. Blum, bunun üzerine, hükûmet tarafından şimdiye kadar yapılmış olan işlerden bahsetmiştir. Başvekil, bütün iş ihtilâflarının hükûmet tarafından mecburi hakem usulü ile halledilmesine müteallik bir projenin meclise tevdi edileceğini, Matignon itilâfının mevcud olduğunu söylemiş ve hayat pahalılığına karşı yeni bir kararnamenin neşredileceğini bildirmiştir.

Başvekil, amele sınıfının meşru istekleri, bu meselede dostçasına bir itilâfa yanaşmak istemiyen patronların bu imtinalarına rağmen, tahakkuk ettirileceğini söylemiştir.

Başvekil, umumî bir grev ilân ve fabrikalar işgal edilirse buna imkân kalmıyacağını da ilâve etmiştir.

M. Blum, hükûmetin İspanya meselesindeki vaziyetinin değişmemiş olduğunu söylemiştir. Hatip, sözüne devamla demiştir ki:

— Fransa, kuvvetlidir. Fransa, Avrupanın en satvetli askerî kuvvetine sahiptir. Son senelerde deniz kuvvetleri artmıştır. Tayyareleri, gerek kemmiyet ve gerek keyfiyet itibarile, bütün diğer Avrupa tayyare kuvvetlerine müsavidir.

Fransa, siyaset ve diplomasi noktai nazarından da, her zamandan daha kuvvetlidir. Çünkü Fransanın ittifakları ve dostlukları takviye edilmiştir. Fakat, hükûmetin gayesi, sulhü isteyen bütün Avrupa milletleri ile mukarenet, uzlaşma ve onlarla sıkı teşriki mesaiden ibarettir.»

İngiltere - Belçika

Londradaki ziyafette samimî nutuklar söylendi

Londra 28 (A.A.) — M. Eden, beynelmilel ticaret odası İngiliz komitesi tarafından M. Van Zeeland şerefine verilen ziyafette bir nutuk söylemiş ve Belçikanın istiklâl ve tamamiyetinin İngiltere için hayati bir ehemmiyeti olduğunu ve Belçikanın tahrik eseri olmıyan bir tecavüze uğraması takdirinde İngiltereye güvenebileceğini söylemiştir.

M. Van Zeeland şu cevabı vermiştir: Coğrafi vaziyeti, memleketimizi garbî Avrupanın temel taşı haline koymuştur. Erazimize karşı taarruz etmek veyahud erazimizden geçmek için yapılacak her türlü teşebbüse mani olmak için ne lâzım gelirse yapmak gerek kendimize ve gerek büyük komşularımıza karşı bizim için bir vazifedir.

İranla hükûmetimiz arasında yeni mukavele

Ankara 28 (Telefon) — Ticaret, baytari, ikamet mukaveleleri akdi için Tahranda bulunan B. Cemal Hüsnünün riyasetindeki heyetle İran hükûmeti arasında cereyan eden müzakereler bitmek üzeredir.

Hazırlanan mukaveleler kânunuevvel ortalarına doğru imzalanacaktır.

Hilaliahmer şube reisi Mütekait general Ali çalımlı öldü

İstanbul Hilâliahmer şubesi reisi mütekaid general Ali Çalımlının dün gece sabaha karşı Veznecilerdeki evinde ölüğünü teessürle haber aldık. Cenaze merasimi yarın yapılacaktır.

Merhum uzun müddet Hilâliahmer şube reisliğinde bulunmuş çok nazik ve kıymetli bir zattı. Vefatı bir kayıptır. Ailesi erkânına taziyelerimizi sunarız.

AKŞAMDAN AKŞAMA.

Davamız Milletler cemiyetinde

Hariciye vekili doktor Rüştü Arasın evvelki gün Büyük Millet Meclisindeki açık beyanatından sonra Türk efkârı umumiyesi Fransızların kısaca «Sancak» dedikleri İskenderun ve havalisi meselesinin eski safhaları ve şimdiki vaziyeti hakkında tamamile aydınlanmış bulunuyor.

Bu davadaki Türk tezini hariciye vekilimizin şu sözleri güzel hulâsa ediyor:

«Taahhüdlere riayeti seven ve istiyen Türkiye Cumhuriyeti hükûmeti, dostluğuna ehemmiyet verdiği Fransa ile konuşmak suretile, bu Türk mıntakasının, mümkün olsaydı bir an bile mahrum olmasına rıza gösteremiyeceği, hürriyet ve istiklâline, komşuları Suriye ve Lübnanla birlikte tekrar kavuşmasını bekliyordu.»

Hürriyetten, istiklâlden, milletlerin kendi mukaddetratlarını kendileri tayin etmek hususundaki haklarından sırası düştükçe belâğatle bahsetmesini pek iyi bilen Fransızların mevcut muahedelerin sarih ahkâmına rağmen, bu husutaki haklı dileklerimizi anlamamazlığa gelmeleri hayret edilecek bir şeydir. Hariciye vekilimizin dediği gibi Türkiye, hiç şüphesiz, Fransız dostluğuna çok ehemmiyet verir, ve esasen bunun içindir ki senelerdenberi bu meselenin dostça yapılacak müzakerelerle halledilmesini istemiştir. Dostça müzakere yerine notalarla münakaşa sistemini tercih etmekle Fransa, ananevî Türk - Fransız dostluğunu takviye edecek yolu takip etmemiş bulunuyor. Geçen gün de yazdığımız gibi dostluk sade lâfla olmaz, iki taraflı anlaşmaya istinad eder.

Pariste çıkan Le Journal gazetesinin siyasî muharriri Saint - Brice, Türk donanmasının Maltayı ziyareti münasebetile yazdığı bir makalede bilhassa Montröden sonra inkişafa başlıyan İngiliz - Türk dostluğundan bahsediyor ve Fransız siyasetinin son zamanlarda şarkı büsbütün ihmal ettiğinden yana yakıla şikâyet edip duruyordu. Muharrir Saint - Brice'i temin ederiz, Türkler Fransız dostluğuna çok bağlıdırlar ve bunun inkişafını samimî olarak arzu ederler, ancak en haklı davada bile bu dostluğa kendilerinden mukabele görmemek cesaret kırıcı br hadise değil midir? Şu halde muharrir, nazarî mütalâaları bir tarafa bırakarak Fransız efkârı umumiyesine Türkün bu meselede ne kadar haklı olduğunu anlatarak Fransız diplomasisine doğru yolu gösterirse Fransız - Türk dostluğunun inkişafına daha müsbet bir yardımda bulunmuş olmaz mı?

İskenderun - Antakya ve havalisi meselesinin Milletler Cemiyetine havalesini Fransanın teklif ettiği bir takım müphem teminat müzakeresi teklifine tercih etmiş bulunuyoruz. Bu, Türkiyenin hem ileri sürdüğü davanın doğruluğuna olan imanını ve hem de âzasından bulunduğu Milletler Cemiyetine olan itimad ve bağlılığını gösteriyor. Milletler Cemiyeti huzuruna götürdüğümüz davadaki tezimizin doğruluğundan emin bulunduğumuz için burada verilecek kararın da Türk görüşünü teyid edeceğinden şüphe etmek istemiyoruz.

Akşamcı

ŞEHİR HABERLERİ

Avan proje

Mütehassıs M. Proste yakında Ankaraya gidecek

İstanbulun müstakbel plânının esaslarını hazırlamakta olan Fransız şehircilik mütehassısı M. Proste şimdiye kadar hazırladığı işler ve İstanbul plânı hakkındaki izahatı vermek üzere Nafia vekâleti tarafından Ankaraya davet edilmiştir.

Belediye, M. Prostenin şehir plânının avan projesini bitirir bitirmez Ankaraya gideceğini bildirmiştir. M.Proste,a belediye imar şubesi müdürü Ziya da refaket edecektir. Şehircilik mütehassısı Ankarada Nafia ve Dihiliye vekâletlerine plânın avan projesini izah edecek, vekâletlerin mütaleasını aldıktan sonra şehrimize dönecektir.

M. Prostenin Ankaradaki temaslarından sonra avan proje katî şeklini alacaktır.

Nafia vekâleti, yalnız belediye işi değil, ayni zamanda hükûmet işi de olan şehrin umumî şimendöfer ihraç istasyonlarile umumî münakale vasıtalarının vaziyeti, kömür depoları, liman gibi işler etrafında hükûmetinde düşüncelerini izah edecektir. Bundan sonra şehrin bu gibi başlıca tesisatı katî şeklini alacaktır.

Şehrin iktisadî vaziyetini göstermek üzere mütehassısa verilecek rapor henüz hazırlanmamıştır.

Borsada vaziyet

Anadolu obligasyonları üzerine çok iş oldu

Kambiyo borsasında çok hararetli muameleler olmuştur. Bu canlılık hemen hemen Anadolu obligasyonlar üzerindeki tereddüdten ileri gelmiştir. Bir aya yakın bir zanmandan beri faizlerinin ödenme müddeti geçmiş bulunan bu tahvilât, gene ayni sebepten dolayı sık sık fiat değiştirmiştir.

Tahvillerin faiz ödenme müddetine yakın muameleler azalmış, hattâ iki gün hiç muamele olmamıştır. Üç birinci teşrinde faiz ödenmesi ihtimalile fiatler yükselerek 42 lira 80 kuruşa kadar çıkmıştır. Aradan bir iki gün daha geçtikten sonra tediyatın İsviçre frangı üzerinden mi, yoksa altın kıymetine göre mi yapılması lâzım geleceği etrafındaki tereddüd yüzünden faiz ödenmesinin tehire uğraması obligasyonları düşürmeğe başlamıştır.

Evvelki gün 42,20 liradan açılan ve 41,20 de kapanan tahvil dün 40,70 liradan açılmış ve 41,20 liraya kadar yükselmiştir. Tasfiye halinde bulunan Anadolu demiryolları ve Haydarpaşa liman şirketi umumî heyeti yakında Ankarada taplanarak tahvilâtın faiz öedenme şekli hakkında bir karar verecektir. Şirketin umumî heyet içtimaı haberi borsada müsbet tesirler yappış ve dünkü hararetli muameleler de bundan ileri gelmiştir.

Damları delen hırsız yakalandı

Tutulan on sekiz yaşında bir gençtir

Zazıta uzun zamandan beri aramakta olduğu bir hırsızı dün gece cürmü meşhud halinde yakalamıştır. Son zamanlarda Fatih ve Karagümrük civarına dadanan bu hırsız bir çok ev ve dükânların damlarını delmek suretile içeriye girip eşya ve para çalmış, bir türlü yakalanamamıştır. Bundan iki gün evvel de Şehzadebaşı civarında bir gözlükçü dükkânının ayni şekilde damı delinmiş ve bir çok eşya aşırılmıştır. Hırsızlık hep ayni şekilde ve muayyen bir muhitte yapıldığı için bir kişi tarafından yapıldığı anlaşılıyordu. Zabıta Fatih, Karagümrük ve Şehzadebaşı civarını geceleri sıkı bir kontrol altına alarak beklemeğe başlamıştır.

Dün gece polisler Karagümrük civarında dolaşırlarken sabaha karşı bir adamın dükkânlara doğru sokulduğunu görmüşler ve bir tarafa gizlenip beklemeğe başlamışlardır. Biraz sonra bu adam orada bir gömlekçi dükkânının damında görülmüş ve yüzü koyun yatıp damın kiremitlerini sökerek bir delik açmıştır. Fakat hırsız her nedense dükkâna girmekten vazgeçmiş ve damdan atlayıp kaçmak istemiştir. O sırada bekleyen polisler yetişerek kendisini yakalamışlardır. Bunun Ahmed adında on sekiz yaşlarında biri olduğu anlaşılmıştır. Ahmed karakola götürülüp sorguya çekilince suçunu itiraf ederek bu dükkânı da soymak istediğini fakat damdan aşağıya atlayamadığı için vazgeçtiğini söylemiştir. Ahmedin şimdiye kadar damlarından girerek soyduğu dükkân ve evler yirmiye yakındır. Zabıta tahkikata devam ediyor.

Eski bir kitapçının ölmü

Cihan kitaphanesi sahibi bay Mihranın kalb sektesinden füceten vefat ettiğini dün yazmıştı. Müteveffanın cenaze merasimi bugün Beyoğlu balıkpazarı ermeni kilisesinde yapılacaktır.

Bay Mihran kırk senelik eski bir kitapçı idi. Bir çok eserleri o tabı ve neşretmiştir. Son zamanlarda bilhassa kanun ve nizamnameleri neşrediyordu. Ölümü bir kayiptır. Ailesi erkânına taziyelerimizi sunarız.

"En gülünç adam!„ karikatür musabakamıza ait 15 Karikatürün neşri bitti

Bu müsabakaya iştirâk etmek için karikatürleri takip etmiş ve kuponları biriktirmiş olanlar, yalnız (en gülünç) buldukları karikatürle beraber 15 kuponu isim ve adresleri yazılı bir mektuba raptederek:

15 Birincikânun 1936

Salı günü saat 17 ye kadar (Akşam gazetesinde karikatür müsabakası memurluğuna) göndermelidirler.

Ekmekler

Belediye tetkikatını genişletmeğe lüzum gördü

İstanbulda sarfedilen ekmeklerin çoğu bozuktur. Belediye bunu ıslah etmek, noksan ve hileli ekmek satılmasının önünü almak için bir müddetten beri tetkikat yapmaktadır. Bu arada küçük ve ibtidaî vesaitle çalışan fırınların yerine büyük fabrikalar kurulması da düşünülmüştü.

Belediye ekmek işi hakında Avrupadan Balkanlardan birçok nizamnameler getirterek tercüme ettirmiştir. Belediye bu husustaki tetkikatını derinleştirmeğe lüzum görmüştür. henüz bir karar verilmemiştir.

Mütekaid, eytam ve eramil maaşları

Mütekaid, eytam ve eramil kânunuevvel, kânunusani, şubat maaşlarının tesviyesine 5 kânunuevvel cumartesi günü başlanacaktır. Bu husustaki ilân 1 inci sahifemizdedir.

Bir artistin evine hırsız girdi

Geçen gece Cağaloğlunda Halkpartisi arkasında bir evde oturan tiyatro artislerinden bayan Saadetin evine bir hırsız girerek gramafon, dikiş makinesi, plâk vesaire gibi eşya ile çekmeceden bir mıktar da para çalmıştır. Zabıta bu hırsızı aramaktadır.

Iki sarhoş

Mahkeme birisinin 34 diğerinin 32 gün hapsine karar verdi

Yasef adında bir delikanlı evvelki gün akşam üzeri sarhoş olarak sırtında bir çuval ile keresteciler civarında otobüse binmek istemiş, kalabalık arasında yer bulamayanca etrafında bulunanlara küfretmeğe başlamıştır. Yasef bir aralık Zehra adında bir kadının da üzerine yıkılmış ve hiç kabahati olmıyan kadıncağıza küfürler savurduğu gibi kocası Eminin suratına da bir yumruk indirmiştir. Etrafta bulunanlar Yasefi yakalamışlar ve bir vaka çıkmasın diye oradaki kahveye götürmüşlerdir.

Biraz sonra bu hâdiseyi Yasefin beraber yaşadığı Seher adındaki kadın haber almış ve bir kaç kadeh rakı içtikten sonra Yasefi almak üzere o da kahveye gitmiş, kahvedekilere:

— Siz benim kocamı niçin burada tutuyorsunuz?.

Diye küfretmeğe başlamıştır. Kadın bir aralık kahvede bulunan Fuad adında bir adamı dövmüştür.

İki sarhoş dün Sultanahmed üçüncü sulh ceza mahkemesinde muhakeme edilmişlerdir. İkisinin de suçları sabit olduğundan bunlardan Yasefin bir ay, dört gün, Seherin de bir ay, iki gün müddetle hapislerine karar verilmiştir. Suçlular mahkemede tevkif edilmişlerdir.

DOSYA

Yavuz, Midilli vs.

Yıl: 1914

Cihanda kıyametler kopuyor. Siyasî terbiyesine insanî bir iki prensipi hâkim kılamıyan Avrupa, nihayet en azgın mahlûklar gibi hayvanî kuduruşlara mahkûm oldu! Medeniyet bugüne kadar fethedebildiği zekâ ülkelerini şimdi kendi ökçelerile çiğnemektedir. Beşer dehâsının bundan daha kâbuslu intiharı olur mu?

Fakat şu kâinat zelzelesinde bizim vaziyetimiz nedir?

Kaç gündenberi gazeteler müjdelerle dolu:

Yavuz Sultan Selim ve Midilli!

Ne tuhaftır, geçenlerde (Göben) le (Breslav) ın Misinadan ayrılışlarına ait telgrafları garib bir merakla okumuştum. (Yavuz Sultan Selim) daha (Göben) iken ve buraya ilk geldiği vakit bir gün (Taşlar) dan aşağı Beşiktaşa iniyordum. Bu harikulâde gemi de Dolmabahçe önünde çelikten bir kaplan gibi yatıyordu. Militarist hislerim pek kuvvetli olmamasına rağmen içimi çekmiş ve bizim (Sultan Osman) ve (Reşadiye) nin bir gün geleceği ümidine gönlümü bağlamak istemiştim. Halbuki bakın ne umulmaz şeyler oldu.

Hâdisatın mantığı ile, insanların lojiği biribirinden ne kadar ayrı! Nisbeten kısa bir zaman mesafesi içinde, en ileri gördüğü zannolunanların bile bir saniye düşünemiyeceği ne sayısız vukuatla yüzyüze geldik!.

Gazetelerde şöyle satırlar okuyorum:

«Göben dritnot kruvazörü, 1911 de inşaatı hitam bulan (Moltke) sefinesi ile birlikte genç Alman filosunun şüphesiz en mühim rüknü idi. Breslav kruvazörü ise böyle serî ve güzel dritnotlara malik olan donanmalar için pek lüzumlu bir gemidir!.. ilâh»

(Sultan Osman) la (Reşadiye) den dolayı bu kadar yüreği yanık olan memleketimize bu iki geminin, hem böyle kahramanca menkıbeler geçirerek varması kimi müteheyyic etmez?.. Tabiidir ki ortalık velvele içinde..

Dün ve bugün Darülmuallimindeki arkadaşların duygularını yoklamak istedim. Gördüm ki en aklı başında olanlarımızın bile hissiyatı henüz köpükler içindedir. Şu sebeple daha kimseden objektif bir mülâhaza dinlemeğe imkân yok. Fakat kendi kendime her gün sorup bir türlü cevabını veremediğim suallerden birisi gene zihnime çengellenmiş bulunuyor. Bu gemilerin İstanbula gelişi bütün şu karanlık tufanı içinde Türkiye için bir ümid sabahının ışığı mıdır, yoksa aksi mi?

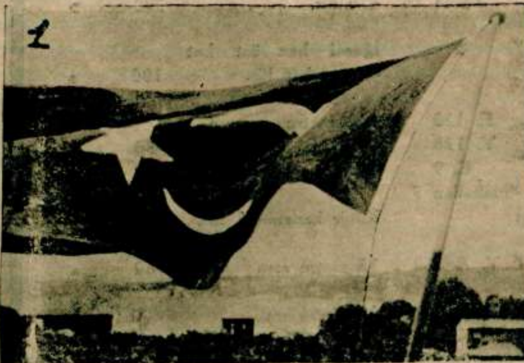
Hiç bir cevap bulamıyorum. Zihnime o kadar çok taraftan o kadar fazla ihtimal saldırıyor ki yorgun mantığımın kumandası altında bunlara bir düzen vermek imkânsız! Fakat katiyyen anlıyorum ki harbe gireceğiz. Seferberlik ilerliyor.

(Tanin) Ziya Gökalp beyin millî tekbirlerini neşretmektedir. Genç Falih Rıfkı (Karanlık önünde, (Çadırda) falan diye tek tük bir kaç yazı bastırdı ki halkı yarın kopacak gibi görünen kıyamete alıştırmak için yazılmışa benzer... Tereddüde lüzum ne? Kanaat başka, itaat başka şey!..

Fazıl Ahmad Aykaç

(Devamı 4 üncü sahifede)

Daimî fotoğraf müsabakamız

Amatörlere mahsus daimî fotoğraf müsabakamızın bu haftaki seçiminde (Üçer liralık kitap) hediyemizi kazananlar: 1 — Çengelköy Halk caddesi No. 63 Hadi Nail. 2 — Binbirdirek, Işık sokağı No. 14-2 Lütfiye. 3 — Kadıköy, Yeldeğirmeni Rasimpaşa mahallesi No. 90 Ahmet Öztan. 4 — Ankara, Affan Egemen.

Dosya

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)

Çıkacak emir her ne ise onu ölünciye kadar yapacağız. Ancak gördüğüm şu: Vaziyet ne olursa olsun Türkiye için yepyeni günler başlıyor. Dileyelim ki bu yeni günler, eski karanlık dünlere benzemesin ve aydınlıkla dolu yarınlar olsun.

***

Bütün ortalıktaki velvele arasında bir nokta dikkatimi tırmalıyor. Hükûmette başlıyan yarı irticaî dil ve üslûb. Şimdiden kadrosu darlaşan Taninde meselâ şu satırları okuyun:

NAKZI SIYAM

«Ahkâmı diniyeye riayet, bir milletin en büyük medarı feyzü saadeti olduğu ve tevfikatı celilei samedaniyeye nail olmak istiyenlerin evamiri münifei ilâhiyeye mutavaatı kâmilesi vecaibden bulunduğu halde şu aralık bir takım kimselerin sefer halinde iftarın cevazı bahanesile nakzı sıyam ettikleri ve şehri ramazana hürmetsizliğe cüret eyledikleri kemali teessüfle müşahede edilmektedir... ilâh».

Bu soğuk ve müraî safsatalar ne? Bence bunlar bütün Avrupaî iddialarımızın en yılgın ve âdi bir tekzibinden başka bir şey değildir! Sanki bunu incelik ve siyaset diye mi yapıyorlar? Katiyyen hayır! Kendi kanaatimce bu beceriksiz kurnazlıklar inkılâb şeflerinden sayılan bazı şahsiyetlerdeki kafa ve kültür züğürtlüğünün en acıklı delilidir.

Bugünlerde içime hüzün veren bir vaka da Emrullah efendinin göçmesi oldu. Zavallı ihtiyar. Kendisini yakından tanımaz fakat uzaktan hürmet ederdim. Vaktile (Vükelânâme) de onun için şu beyitleri yazdımdı:

«Öyle sermestim ki idrak etmezem dünya nedir?»
Ben kimim, nazır olan kim, bu dönen kavga nedir?
Her kaza vasıl olur insana emrullah ile
Ben sukut endişesinden anlamam mâna nedir? ilâh..

Şimdi ebedî sükûtunu duymak gönlümde melâl dolu karışık duygular uyandırıyor.

Gazetelerde şaşarak gördüğüm bir şey daha var. Enver paşanın yeni imlâsı!.. Allahım bu ne iptidaî ve maskara şey! Fakat ne yapacaksın? İhsanın dediği gibi başa gelen çekilecek!..

Tevekkeli, N. Kemal söylememiş:
İkdâmü tehammül gerek erbabı hayata!

Fazıl Ahmed Aykaç

Verem mücadele cemiyetinden

Tüberkiloz cemiyeti bu senenin ikinci içtimaını 2/12/936 ncı Çarşamba günü saat 18,30 da etibba odası salonunda yapılacaktır.

BORSA

İstanbul 28 Teşrinisani 1936

(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	95,—	İş. B. Hamiline	10,—
Kuponsuz 1933 istikrazı	96,50	» Müessis	83,—
Ünitürk I	22,57,50	T. C. Merkez Bankası	86,50
» II	21,07,50	Anadolu hisese	24,15
» III	21,35,—	Telefon	6,50
Mümessil I	44,05	Terkos	11,75
» II	41,10	Çimento	13,10
» III	—	İttihat değir.	10,40
İş Bankası	10,—	Şark »	0,75

Para (Çek fiatleri)

Paris	17,10,—	Prağ	22,45,50
Londra	616,—	Berlin	1,97,50
Nev York	79,55,—	Madrit	7,42,50
Milâno	15,10,25	Belgrad	34,48,25
Atina	89,08,75	Zloti	4,20,50
Cenevre	3,45,88	Pengo	4,34,—
Brüksel	4,70,14	Bükreş	118,60,50
Amsterdam	1,46,:0	Moskova	25,75,—
Sofya	64,91,·–		

Istanbul Gayrimübadiller komisyonundan:

D.No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen K.
1151	Yedikule Çırağı Hasan	E. Samancı odaları Y. Çukurçeşme	E. 93 Mü. Y. 25 - 27	Ahşap hane ve bahçenin ½ his.	270 A. arttırma
4111	Kuzguncuk	E. Yahudi mektebi Y. Ayhan	E. 5	37 metre arsa	60 »
4763	Şişli	E. Kâğıthane Y. Hürriyeti ebediye cad. Tramvay istasyonu	E. 99-101-103 105 ve 4 mahallen 99-101 103	1463 metre arsanın 9/96 his.	900 »
8254	Samatya İmrahor İlyasbey	E. hacı Manol	E. 56 Y. 54	Bahçeli ahşap hane	1050 K. zarf
5576	Tarabya	Y. hacı Manav E. Kolçiyari Y. Ahiçelebi ve Haziran	E. 15 - Y. 8-49 mahallen 35 ilâ 43 ve 6-8	Kâgir köşk ve kâgir hane ve bahçenin 1/4 his.	4000 »
8356	»	E. Soğuksu mevkii	E. 40 mahallen 35	Evvelce bağ şimdi 27560 metre tarlanın 14/48 his.	500 »
1344	Beyoğlu Kamerhatun	E. Dere çıkmazı Y: Dere çıkmazı ve Papasköprüsü	E. 10-10 Mü. Y. 7-36	Ahşap hane ve dükkânın 1/3 his.	300 »
3564/4	Kadıköy Osmanağa	E. Yoğurthane Y. Mühürdar Fuat	E. 67 Y. 17	118 metre arsanın 4/6 his.	320 »
3564/5	» »	E. Yoğurthane Y. Talimhane	E. 69 harita 16	101 metre arsanın 4/6 his.	300 »
4069	Mercan İğnecihan	İğnecihan	5	İğneci han üst kat odanın 1/6 his.	100 »
4334	Üsküdar Murat reis	E. Yenimahalle Y. Allâme	E. 138 Y. 128	138 metre arsanın 6/32 his.	30 »
4569	Kuzguncuk	E. Çiflik Y. Koncabaş	E. 9 mahallen 7	86 metre arsa	100 »
5317	»	E. Kumbaoğlu Y. Hamam		Kâgir hanenin ½ his.	350 »
5652	Üsküdar Yenimahalle	Fıçıcı Rüstem	Y. 6-8-10	58 metre arsa	60 »
6802	Beyoğlu Kamerhatun	Fesilyan se Şerbethane	E. 15 Y. 17	83 metre arsa	420 »

Yukarıda evsafi yazılı gayri menkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 11/12/936 tarihine tesadüf eden Cuma günü saat 14 dedir. Satış münhasıran gayri mübadil bonosiledir.

Donanmamız

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Ziyafetten sonra yapılan kabul resminde gazeteciler de bulundu.

BUGÜNKÜ PROGRAM

Yarın (bugün) amiralimiz Şükrü Okan Akrobolü ziyaret edecek ve bu ziyaretten sonra da amiralimiz Yunan kralı tarafından kabul edilecektir.

Yarın (bugün) öğleyin Bahriye nezaretnide amiralimiz şerefine bir ziyafet, sonra da Bahriye mektebinde çay verilecektir. Akşam da sefaretimizde büyük bir ziyafet vardır.

YUNAN GAZETELERİ HARARETLİ MAKALELER YAZIYORLAR

Yunan gazeteleri donanmamızın ziyareti münasebetile hararetli makaleler yazıyorlar.

Gazeteler ezcümle diyorlar ki:

— Yunanlılar riyasız sevinçle filoyu selâmlıyorlar. Bu ziyaret iki milleti bağlıyan samimî dostluğa bir delildir. Türk bahriyelileri gördüğü hararetli kabulden, Türk - Yunan dostluğunun iki milletin karşılıklı arzusuna dayandığını anlıyacaklardır.

Başka bir gazetede:

— Donanmanın ziyareti iki memleketin dostluktaki inkişafını gösteriyor. Acı, kanlı mazi unutuldu. Mücadele devresi bitti. İki millet arasında hakikî dostluk kuruldu. diyor.

Bütün gazeteler hep ayni şekilde hararetli makaleler yazıyorlar.

DONANMAMIZ NASIL KARŞILANDI

Faler 28 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Donanmamız başta Yavuz ve dümen suyunda ve prova hattında filotilla olduğu halde bu sabah sekiz buçukta Faler limanına gelmiş, dost ve müttefik Yunan topraklarını yirmi bir top atışı ile selâmlamıştır. Limanda dört destroyerle Averof buna ayni sayı top atışı ile mukabele etmiş ve sonra 17 topla amiralimizi selâmlamıştır. Yavuz da buna 17 topla mukabele etmiştir.

Donanmamız dost donanmanın yakınında demirlemiştir. Denizaltı filomuz bugün öğleden sonra bize iltihak edecektir.

BAHRİYELİLERİMİZ COŞKUN TEZAHÜRATLA KARŞILANIYOR

Atina 28 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Türk filosu bugün saat 8,30 da Faler limanına gelmiştir.

Mutat ziyaretlerden sonra, bir kıta silâh endaz neferi saat 12 de karaya çıkmış ve mechul asker mezarına çelenk koymuştur.

Çelenk koyma merasiminde Türk amiralı Şükrü Okan, Yunan amirali Sakallariu, Türkiyenin Atina elçisi ve Yunan sivil ve askerî otoriteleri hazır bulunmuşlardır.

Halk Türk bahriye askerlerini coşkun tezahüratla karşılamıştır.

Halkın meçhul asker mezarına çelenk koymak üzere Atina sokaklarından geçen Türk amerali ve bahriyelilerine karşı yaptığı coşkun ve muhabbetkârane tezahürat bilhassa kayda şayandır.

TÜRK YUNAN DOSTLUK ZİNCİRİNE YENİ BİR HALKA

Bu münasebetle Yunan matbuatı Türk - Yunan dostluğu hakkında uzun makaleler neşretmektedir.

Proia, beynelmilel ufkun kara bulutlar tarafından kapandığı bir sırada yapılan bu ziyaretin hususî ehemmiyetini kaydetmekte ve demektedir ki:

Yunan milleti bütün kalbile Türk filosuna hoş geldiniz der. Türk - Yunan dostluk zincirine şimdi yeni bir halka daha ilâve edilmektedir.

Katimerina şunları yazmaktadır:

Yunan milletinin sevinç hissiyatı samimidir. Çünkü türk filosunun Yunanistanda bulunuşu, sulhün müdafaası hususunda her iki milleti biribirine bağlıyan sarsılmaz dostluğun bir sembolü olarak telâkki edilmektedir.

Elefteron Vima da şunları yazıyor:

Türk bahriyelileri, Yunanlıların Türkiyeye karşı olan muhabbetini burada görmek fırsatını elde edeceklerdir.

Etnos, Vardini, Estia, Akropolis ve diğer gazeteler de aynı dostça neşriyatta bulunmaktadırlar.

Hilâli Seymen

Patırkütür Salih

200 lira kıymetinde bir Halıyı aşırmış

Bir kaç gün evvel Ortaköy civarında Sadıkzade Mehmedin evinin balkonundan iki yüz lira kıymetinde bir halı çalınmış, biraz sonra zabıta bir fırıncı tarafından satın alınan bu halıyı bulmuştur.

Yapılan tahkikat neticesinde bu halıyı evin balkonundan çalan hırsızın Patırkütür Salih adında biri olduğu anlaşılmış, Salih yakalanmıştır. Salihin geçenlerde Sirkeci civarında bir anbardan yapılan hırsızlıkla da ilişiği olduğu anlaşıldığından tahkikat genişletilmiştir.

Sıhhat şûrası dün dağıldı, doktorlar geliyor

Ankara 28 (Telefon) — Yüksek sıhhat şûrası bugün son toplantısını yapmış ve şûraya iştirâk eden doktorlar bu akşamki trenle İstanbula dönmüşlerdir.

Kendisi ile görüştüğüm doktor Besim Ömer bana dedi ki:

— Şûra memleketin sıhhî vaziyetini tedkik etmiş ve memnuniyet verici bir derecede bulmuştur. Şûranın kabul ettiği iyi kararlardan biri de müstahzaratın tahlile tabi tutulmasıdır.

Konrol memurlarının stajları

İktisad vekâleti meyvacılık mütehassısı doktor Bade ile stajiyer kontrol memurları önümüzdeki hafta içinde Giresuna hareket edeceklerdir. Müstakbel kontrol memurları fındık ve yumurtanın nasıl kontrol edileceğini iktisad mektebinde, piyasada ve ticaret odasında öğrenmektedirler. Gençler iktisad mektebindeki tahlilhanede kendilerine gösterilen fındığın evsafı hakkındaki tahlillerden çok istifade etmişlerdir. Memurlar stajlarının en mühim kısmını fındık fabrikalarında ve gerek bu maddenin gerek yumurtanın ihraç iskelelerinde ikmal edeceklerdir.

Erzurum vilâyeti tahsilde bulunan Erzumlu gençlere yardım edecek

Erzurum vilâyeti, tahsil hayatında bulunan Erzurumlu gençler için fakir ve yardıma mühtaç olanlara yardım etmeğe karar vermiş ve bu maksadla üniversite rektörlüğüne bir mektup göndermiştir. Erzurum vilâyeti bu mektupta üniversitenin muhtelif fakültelerinde himayeye mühtaç Erzurumlu talebe varsa bunların ihtiyaçları ile isimlerinin tesbit edilerek bildirilmesini rica etmiştir.

Erzurum vilâyetinin bu hayırlı teşebbüsü, Erzurumlu gençler arasında memnuniyet doğurmuştur. Rektörlük yakında vilâyetin istediği malûmatı gönderecektir.

Takas işleri

İktisad vekâletinin hazırladığı proje ile yeni baştan memleketteki iktisadî teşkilâtta yapılacak değişikliğin en mühim noktalarından birini neyi takas büroları teşkil edecektir. Yeni teşkilâtta takas işleri vilâyetten alınarak Merkez bankasına tevdi edilmesi ticarî muamelelerin bir elden idaresi bakımından bir sürat temin edecektir. Merkez bankası umum müdürlüğünde bulunacak olan takas kâtibi umumisinin muhtelif yerlerde birer takas mümessilleri olacaktır. Bu mümessillikler kâtibi umumilikle daima temas halinde bulunacaklardır.

Bir tramvayla bir kamyon çarpıştı

Vatman Hasanın idaresindeki tramvay Eminönünden Bebeğe giderken Kuruçeşme civarında önünden gitmekte olan şoför Mehmedin kamyonile çarpışmıştır. Çarpışmada tramvayın ön tarafı, kamyonun da arka tarafı tamamile parçalanmıştır. Kazada kimse yaralanmamıştır. Zabıta kaza etrafında tahkikata başlamıştır.

Beyoğlu Halkevlerinin muzik dersleri

Beyoğlu Halkevinden: Evimizin müzik öğretmeni tarafından her hafta perşembe günleri akşamı saat 19 - 20 arasında sayın yurtdaşlarımıza İstiklâl marşı ve diğer millî marşlar öğretilecektir.

İsteyenlerin yukarda yazılı gün ve saatte evimize gelmelerini rica ederiz.

Deniz ticaret kanunu

Islah komisyonu ilk toplantısını yaptı Adliye vekilinin nutku

Ankara 26 (Husus) — Deniz ticaret kanununun ıslah ve ikmali için teşkil edilen komisyon bugün ilk toplantısını Adliye Vekili B. Saraçoğlu Şükrünün reisliği altında yapmıştır.

B. Saraçoğlu Şükrü toplantıyı bir nutukla açmış ve komisyon ticaret kanunumuzun deniz ve kara kısımları üzerindeki umumî tedkiklerine başlamıştır.

Adliye Vekilinin komisyonun faaliyetini izah eden açılış nutkunda demiştir ki:

«Bu ay başında toplanmış olan arkadaşlara ticaret kanunu tadil ve ıslah zaruretinden bahsetmiş ve bu zaruretin hangi sebeplerden doğduğunu izah eylemiştim. Kara ticaret hükümlerini tanzime memur olan komisyon üç haftadanberi bu mühim işi başarmak yolunda çalışmaktadır. Ticaret kanunumuz kara ve denize müteallik iki kitaptan terekküp ettiğine göre ikinci kitabın da ayni bakımdan tedkike tabi tutulması icap eder. Ticaret hukukunun yekdiğerine bağlı olan bu iki kısmı arasında tam bir ahenk ve insicamın bulunması ve her iki kanunun muayyen bir sistem dahilinde ayni gayeye erişmesinin temini lâzımdır. İşte her biri ayrı ayrı sistemleri takip etmiş olan kara ve deniz ticareti kanunlaır arasında bu ahenk ve irtibatın tesisi işini deniz ticaret bahsinde bugün sizlerden rica ediyorum.

Bundan başka yedi sene önce memleketimize nakledilmiş olan bu kanunun o tarihtenberi geçirdiği tatbikat safhalarını nazara alarak ıslaha muhtaç hükümleri ve iddia edildiği veçhile metinde nakil ve tercüme hatalarının mevcut olup olmadığı hususu üzerinde de duracağınızdan eminim. Vekâletin bu mevzu hakkındaki tedkik neticelerini komisyona tevdi edeceğiz.

SİYASÎ İCMAL

Sulhü korumak için

Beynelmilel komünist aleyhdarlığı adı arkasında Sovyet Rusyaya ve bu devletin politikasına karşı Almanyanın kurduğu ittifak şebekesinin, Japonyanın da iştiraki ile genişlemesi dünya politikasının havasını çok gerginleştirmiştir. Artık ufak bir hadise diplomasi münasebetlerin kesilmesine sebeb olabilir. Garbî Türkistanı Siberyaya bağlıyan büyük demiryolunun Siberya hattı ile birleştiği noktası olan Novosibireskide Oral dağlarındaki kömür madenlerini tahrib ederek Sovyetlerin iktisadi bünyes... bozmak teşebbüsü ile ittiham edilen ve sekiz Rus ile idama mahkûm edilen Alman mühendisinin kurşuna dizilmesi böyle bir hadiseyi teşkil edebilecekti.

Fakat son dakikada İngilterenin Moskovada bütün diplomasi gayretini sarfetmesi neticesinde Alman mühendisi idamdan kurtulmuş ve Almanya da Moskovadaki sefirini geri almamıştır. Maahaza vaziyetin vehameti devam ediyor. Beşer senelik plânlar münasebetile hâlâ Rusyada çalışan binlerce Alman fen adamının fikir ve hareketlerini öğrenmek için şimdi yeni başlıyan tahkikat yeni hadiseler doğurabilir.

Diğer taraftan Sovyetler Japonya ile şimdiye kadar yapılan iktisadî ve siyasî bütün anlaşmaları hükümden iskat etmektedir. Japonya için bazıları hayatî ehemmiyeti olan bu anlaşmaların bozulmasından zaten ancak son günlerde biraz salâh bulan Japonya - Sovyet münasebatı tekrar fenalaşacak ve ihtimal inkıtaa uğrıyacaktır.

Bu tehlikeli vaziyette yalnız İngiltere sulhü kurtarmak için gerginliği azaltmağa çalışıyor. Bu işte İngiltereye Amerika ve Fransa yardım etmektedir. İspanyadaki boğuşan taraflara karşı tam bitaraflık gösterilmesi için İngiltere hükûmeti İngiliz gemileri ile silâh taşınmasını meneden bir kanunu parlâmentoya verdi. Amerika da aynı suretle hareket etmektedir. Fransa komünist partisinin zorlamasına rağmen tekrar bitaraflık politikasını teyid etmiştir.

Madrid

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Hali hazırda teşkilâtlarını ikmal etmiş olan hükûmet kuvvetleri, mühim malzemeye malik bulunmaktadır. Fazla olarak, Madrid cephesinde harbe iştirâk etmiş olan asi kuvvetleri, kâfi mikdarda ve hattı ricatlerini himaye edebilecek kabiliyette değildirler. Bu vaziyet, hükûmetin bir kuvvetinin Aranjuezden hareket ederek Talaveraya yürümesi imkânını bahşetmiştir.

MADRİDİN BOMBARDIMANI

Madrid 28 (A.A.) — Dün sabah, Madride bir kaç obüs düşmüştür. Tayyare bombardımanı da dün başlamıştır. Fakat tayyarelere karşı yapılan endahtlar, asi tayyareleri süratle tardetmiştir. Maamafih asilerin bombaları bir kaç kişinin ölümüne sebebiyet vermiştir.

Madrid muharebesinin başlangıcındanberi ölenlerin mikdarı 2500 ve yaralananların mikdarı da 3000 kişi tahmin olunmaktadır. Madridin şimalinde mevzilerde değişiklik yoktur. Hava çok soğuktur. Termometre sıfırın altında on dereceyi gösteriyor. Guadarrama cebhesinde hükûmet milisleri, mevzilerini ıslâh etmişlerdir. İngiltere parlâmentosu âzasından biri perşembe günü bu cebheyi ziyaret etmiştir.

Hükûmet kuvvetleri, topcu kuvvetlerinin müzahereti ile, asilere Talavera cephesinde şidetli hücum etmektedirler.

Madridin müdafaasını tekviye için gelmiş olan Bask milislerinin mühim muvaffakıyetler elde etmiş oldukları haber verilmektedir. Son dört gün zarfında Bask milisleri 12 tank zaptetmişler ve 1500 asiyi öldürmüşler ve yaralamışlardır.

ASİLERİN TEBLİĞİ

Salamanca 28 (A.A.) — Bu gece neşrolunan bir tebliğde ezcümle şöyle denilmektedir:

Fena havalar Madrid cebhesindeki askerî harekâta mani olmuştur. Hükûmet milislerinin Jaca etrafındaki taarruzları püskürtülmüştür.

Düşamanın Asturiesdeki taarruzları akim kalmıştır. Milislerin bu iki cephedeki zayıatları çok ağırdır.

Sevilla 28 (A.A.) — General de Lano, dün Madrid cebhesinde sükûn hüküm sürmüş olduğunu bildirmiştir. General diyor ki:

«Havanın fenalığı dolayısile müstakbel harekâtın ne olacağını şimdiden kestirmek mümkün değildir. Madridin etrafındaki siperlerin bir kısmı kanal haline getirilmiştir. Kıtaatımız düşmanı tarassut ve bütün cephede teşkilâtlarını tanzim ile iktifa etmektedirler.

HÜKÛMET KUVVETLERİNİN TAARRUZLARI

Gijon 28 (A.A.) — Oviedo cebhesindeki hükûmet kuvvetleri, şiddetli bir taarruza geçmişlerdir. Bu kuvvetler, Gradoya hâkim olan tepeler civadaki bir çok kasabaları işgal etmişlerdir.

BİR NAZIRIN OĞLU İDAM EDİLDİ

Valencia 28 (A.A.) — Nazırlardan M. Largo Caballeronun oğlu, Segovia da asiler tarafından idam edilmiştir.

MİLLETLER KONSEYİ TOPLANCAK

Londra 28 — İspanya hükûmeti, Almanya ve İtalyanın İspanya dahilî işlerine karışarak asilere yardım ettiğinden bahisle Milletler cemiyeti konseyinin derhal toplanmasını ve bu meseleyi tetkik etmesini istemiştir. Bu teklifin kabul edileceği zanndiliyor. Fakat konseyin bugünlerde toplanması memul değildir. Konseyin Londrada toplanması hakkında bir teşebbüste bulunmamıştır.

CEPHANE DEPOSUNDA İNFİLÂK

Paris 28 (A.A.) — Cebelittarıkdan gelen bir habere göre, asi kuvvetlere mensup on bombardıman tayyaresi ve üç harp gemisinin bugün Carthagene limanına karşı yaptıkları taarruz neticesinde hükûmete aid üç harp gemisinin batırılması, tersanenin mühim bir şekilde tahrip edilmesi ile neticelenmiştir.

Cephane deposunun infilâk ettiği söylenmektedir. Taarruzun başlangıcında limanda demirli bulunan ve kaçmaya başlıyan dört gemi asi tayyareler tarafından takip edilmiştir.

Antakyada

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

imha politikasına tabi tutulacaklarına dair elde etmiş oldukları delillerdir. Bu sebepten şimdiye kadar Menduptan himaye gören Kürd beyleri Kürd aşiretlerini bu dava etrafında toplamaya karar vermişlerdir. Bu kararın tatbikatından olarak Cezire ve Kürddağı arasındaki arazide yaşıyan Kürdler harekete başlamışlardır.

AŞİRETLERİN SİLÂHLARI TOPLANIYOR

İskenderun 28 (Hususî) — Üç gündür Mendup tarafından Arappınar mıntakasında oturan Kethanlı ve Minganlı aşiretlerin silâhları toplatılmaktadır.

İskendedrun 28 (Hususî) — Silâh toplanması işi bütün aşiretlere ve nahiyeler halklarına da teşmil edilmiştir.

BİR İMAMIN CÜRETKÂRLIĞI

İskenderun 28 (Hususî) — Kırıkhanda İmam Hafız Ali şapka giyenleri tekfir etmek cüretinde bulunmuş, camie giren halk imamın bu cüretine mukabele olarak arkasında namaz kılmamağa karar vermiştir.

TECEVÜZ DURMADI

Antakya 28 (Hususî) — Türk halkına yapılan tecavüz durmamıştır.. Evvelki akşam gece saat 9 da caddede gezmekte olan bir kaç Türk genci devriyeler tarafından sebepsiz olarak çevrilmiş ve kışlaya götürülmüştür. Hâdise çıkarmak emelinde olan bazı zabitler bundan evvelde suçsuz bir çok Türk gençlerini sokaklardan yakalıyarak divanı harplere sevketmişlerdi. Bunlar halâ Beyrud divanı harbinde mahpus bulunmaktadırlar Bunların mahpusiyetleri dört ayı geçmiştir.

KAPILAR ZORLA KIRILIYOR

Antakya 28 (Hususî) — İntihabata iştirak etmiyen Türkleri mutazarrır etmek için kanunî şekiller aranmaktadır. Bunun için silâh ve tütün aramak bahanesi ile Türk evlerinin kapıları kırılarak içeri girilmektedir. Bu taharriyat ve baskınlar jandarma ve kolcular tarafından hodbehod ve gayri kanunî şekilde yapılmaktadır. Maliye ve banka tahsildarları da borçlu köylülerin erzak ve elbiselerini satarak onları aç ve çıplak bırakmaktadırlar. Hattâ borçlu köylülerden akrabaları yanında oturanların, akrabalarının da borçlu imiş gibi mülkleri haczedilmekte ve satılmaktadır.

ŞAMDA ERMENİLER SİLÂHLANDIRILIYOR

Şam 28 (Hususî) — Fransız mümessili her hangi bir harekete karşı koymak emeliyle ermenileri silâhlandırmaktadır. Ermenilerin silâhlandırılması için Ermeniler arasında propagandalar yapılmıştır. Bilhassa Kürdlerin maksatlarının Ermenileri imha olduğu sureti mahsusada işaa edilmektedir. Bu mıntakalardaki Çerkesler sükûnetlerini muhafaza etmektedirler.

Siyasî müsteşarlar

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

1 — Siyasî müsteşarlar Büyük Millet Meclisi âzasından intihap olunacaktır. Her vekâlette idarî müsteşar yerine birer umumî kâtip bulunacak ve bunlar siyasî müsteşara tabi olacaktır.

2 — Müsteşarlar vekilin emir ve idaresi altında bulunacaktır.

3 — İcra vekilleri heyetince münasip görülecek heyeti vekile içtimaında müsteşarların hepsi veya bir kısmı hazır bulunabilirler ve başvekilin vereceği işleri görürler.

4 — Başvekâletçe istifası talep olunan müsteşar derakap müstafi addolunur.

5 — Müsteşarlara ayda 200 lira müsteşarlık tahsisatı verilir, otomobil verilmez.

Büyük Millet Meclisinin kabul ve tasdiki tarihinden muteber olacak, bu kanunun icrasına icra vekilleri heyeti mezundur.

Manisa mebusu B. Sabri Soydak tarafından Meclise verilen bu lâyiha fırka grupunun son içtimaında mevzuu bahsolmuş ve esas itibarile kabul edilerek bu hususta bir rapor hazırlanması B. Hasan Sakaya havale edilmiştir.

B. Hasan Saka en kısa bir zamanda raporu hazırlıyarak başvekile verecektir.

MEMLEKET HABERLERİ

Üzüm ve incir için satış kooperatifleri

Bu sene üzüm müstahsillerinin yüzde yirmisi kooperatife giriyor

Tariş üzüm kurumu imalâthanesinde üzümler temizlenir ve ayıklanırken

İzmir (Akşam) — Yeni kooperatif teşkilâtı kanunu mucibince bu sene istihsal mıntakalarında satış kooperatifleri teşkilâtı vücuda getirilecek ve ihracat işlerimizin resmî teşkilâta bağlanmasına başlanacaktır.

Kooperatifler kanunu mucibince bu sene satış kooperatifleri teşkilâtına Ege mıntakasındaki üzüm müstahsillerinin yüzde 20 si girecektir. Bu suretle kooperatif 100,000 çuval üzümü bir hamlede elde etmiş ve satışa çıkarmak üzere hazırlamış olacaktır.

İktisat vekâleti, satış kooperatifleri teşkilâtının bir hamlede bütün müstahsilleri içine alacak şekilde vücuda getirilmesini doğru bulmamış, teenni ile hareketi tensip etmiştir. Çünkü bir hamlede bütün bağcılar bu teşkilâta girecek olurlarsa rekoltenin tamamının satış kooperatifi tarafından ihraç edilmek mecburiyeti hasıl olacaktır. Dış piyasalarda henüz bu derece kuvvetli satış teşkilâtı mevcut olmadığı için satış kooperatifinin elinde mühim miktarda üzümün kalması ihtimali varit görülmektedir. Fakat satış kooperatifine dahil olacak kredi kooperatifleri âzasının 100,000 çuval üzümü bir hamlede satış kooperatifi vasıtasile işlenip sevk ve ihraç edilecek olursa hem iş muntazam yürütülmüş, hem de piyasada fiat düşmesi veya düşürülmesi gibi vakaların önüne geçilmiş olacaktır.

İncir mıntakasında da incir satış kooperatifleri teşkilâtı kuvvetlendirilecektir.

Satış kooperatifleri, kendi ortaklarına lâzım olan kükürt, göztaşı, potas vesaireyi dış piyasalardan ucuzca getirterek ortaklarına dağıtacağı gibi ihraç işleri için de büyük imalâthaneler, kutu fabrikaları vesair ihraç vesaiti temin edecektir. Satış kooperatiflerinin merkezi İzmirde bulunacaktır.

Parti kongreleri

Eskişehirde kongre toplandı, seçim yapıldı

Eskişehir (Akşam) — Cumhuriyet Halk Partisi kongreleri yapılmış ve mühim kararlar verilmiştir. Son olarak ilyönkurul intihabatında, Dr. İhsan, Hüseyin oğlu Cevad, belediye reisi Kâmil, Mehmet Ali Yasin, Mihaliççıklı Saffet, Seyitgazili Nail ve Karamürselli Muzaffer ekseriyetle idare heyetine seçilmişlerdir.

Bu heyet âzaları arasından Halkevi başkanı seçilecektir. Dr. İhsanın yine Halkevi başkanlığına seçilmesi muhtemeldir. Parti tarafından seçicilere bir akşam ziyafeti verilmiştir.

Pamuklarımızı kontrol

İzmir valisi bütün kazalara bir tamim gönderdi

İzmir (Akşam) — Avrupa piyasalarında pamuklarımızın revacını baltalıyacak hareketlere mâni olmak için pamuklarımızın yaş veya ecnebi maddelerle karışık olarak preselenmemesini temin etmek üzere İzmir ticaret ve sanayi odası, umumî bazı kararlar almış ve bu kararları bütün ticaret ve sanayi odalarına tebliğ etmişti. Bu suretle ticaret ve sanayi odaları, pamuklarımızın nefasetini temin için kontrol vazifesi almışlardır.

İzmir veliliğince yapılan tetkiklerde ticaret ve sanayi odalarının bu kontrol vazifesini lâyıkile yapamadıkları neticesine varılmış ve vali Fazlı Güleç, kaza kaymakamlarile, nahiye müdürlerinin ve belediye reislerinin bu mühim işi üzerlerine alarak sıkı bir şekilde kontrolda bulunmaları için bütün kazalara bir tamim göndermiştir.

Son zamanda iyi cins pamukların, âdi cinslerle karıştırılarak İzmir piyasasına getirildiği ve satıldığı görülmüştür. İhracat mahsullerimizin dış pazarlarda sürüm ve kıymetini arttırmak ve devletin tağşişin önüne geçmek maksadile kanunî tedbirler aldığı malûmdur. Pamuklarımızın nefasetini bozan bu gibi hareketlerin behemehal önüne geçmek ve esaslı tedbirler almak lâzımdır. Vilâyet; kaza kaymakam ve nahiye müdürlerile belediyeleri pamuklarımızın nefasetini kontrola memur etmekle diğer vilâyetlerimiz için de örnek olacak mühim bir harekette bulunmuştur.

Bundan sonra pamuk mıntakası olan vilâyet ve kaza belediye ve ticaret odaları, fabrikalarda preselenen ve bilhassa pazarlarda satışa arzedilen pamukların iyi ve temiz cinslerile âdi cinslerinin biribirine karıştırılmasının önüne geçmek için sıkı tedbirler alacaklardır.

Diyarıbekir kızılay sosyetesi yeni bir başkan seçti

Diyarıbekir (Akşam) — Kızılay başkanı Dr. İlhami Akçakoyunlunun istifası üzerine, nümune hastanesi cild mütehassısı Dr. Hasib başkan seçilmiştir.

Üzüm satışları

İzmir (Akşam) — İzmir piyasasında ve bütün üzüm mıntakasında henüz satılmamış bulunan üzüm miktarı 8000 ton kadardır. Bu üzümlerin de yakın bir zamanda satılacağı tahmin ediliyor. Piyasada yeni yıl mahsulünden hiç incir kalmamıştır.

Birgide bir abide

Birgi (Akşam) — «Ödemiş muhabirimiz bildiriyor:» Ödemişin Birgi nahiyesi, tarihî eserlerile meşhur ve eski bir kasabadır. Bundan 150 yıl evvel İzmir, Birgi voyvodalığının bir nahiyesi idi. Birgi, tarihte ad bırakmış birçok simalar yetiştirmiştir. Bu simalardan biri Dr. Hızır Alidir.

Birgililer, bu tarihî sima için bir âbide yaptırmışlardı. Hazakatile tanınmış olan bu Türk doktorunun hatırasını ebedîleştirmek için dikilen bu âbide önünde bir toplantı yapılacak ve hayatını bildiren nutuklar irad edilecektir. Gönderdiğim resim, âbideyi gösteriyor.

Aydın futbol maçında kavga

Aydın (Akşam) — Aydınspor sahasında bir futbol maçı yapan orta okul ve sanat okulu takımları arasında hiç yoktan kavga çıkmış, iki taraf biribirine girmişlerdir. İşe polis karışarak hâdiseyi yatıştırmış ve iki taraftan da davacı olmadığından mesele kapanmıştır.

KADIN KÖŞESİ

Yün elbise ve manto

Şarabî yünlüden elbise üzerine şarabî kadifeden truakar manto.

Terazi ithal edilmiyecek

Ticaret odası tarafından yapılan tedkikat neticesinde İstanbuldaki terazi fabrikalarının, memleketin ihtiyacına tekabül edecek tesisata malik oldukları anlaşılmıştır. Hariçten terazi getirilmiyecektir.

Cebelibereket (Akşam) — Belediye (1750) lira sarfile gayet güzel bir et ve sebze hâli yaptırmıştır. Her türlü fennî tesisatı muhtevi olan hâl (19) dükkândan mürekkeptir.

Bundan evvel et ve sebze kasabanın muhtelif yerlerinde ve halkın sıhhatini bozacak şekilde satılırdı. Halen bu mahzurların tamamile önüne geçilmiş bulunuyor. Hâl şimdilik belediyeye senede bin lira varidat temin etmektedir. Gönderdiğim resim et halindenbir kısmını tesbit ediyor.

SEVENLER YOLU

Edebî Roman — Bürhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 37

Bu kadın bir ayrılma davası açmıştır ve dava neticelenmeden bir seyahate çıkacaktır. Seyahati senin adını taşıyarak yapıyor. Bu arada sana sadık kalacak mıdır. Yoksa bir maceraya atılacak mıdır? Bir kere ben iyi tanıdığım Nermin hanımefendinin böyle bir macera kadını olacağına ihtimal vermem. Fakat farzedelim ki böyle değildir ve seni aldatacaktır. Buna nasıl ve ne ile mâni olabiliriz. Hem işin ruhî tarafını da düşünelim. Bir kadın ki kocasından ayrılmak istiyor. Demek ki hayatının yolunu değiştirmek fikrindedir. Onu hislerinden, ruhî arzularından ayırabilir miyiz. Kadının eti, kemiği senin olmuş ne kıymeti var. Kalbi başkasile meşgul olduktan sonra!.. Ama diyeceksin ki kadın kocasını aldatmakla kendini de aldatmış, şerefini kaybetmiş olur. Bana kalırsa bu biraz bayatlamış bir iddiadır. Evli bir erkeğin çapkınlık etmesi onun şerefine, haysiyetine zarar veriyor mu?

Ahmed Melih renkten renge giriyor, sık sık nefes alıyordu:

— Yani ne demek istiyorsun. Benim adımı taşıdığı halde istediği gibi gönül eğlendirebilir mi demek istiyorsun!

— Yanlış anlama. Bir kere ben Nermin hanım için böyle şey düşünmem. Fakat herhangi bir karı koca arasındaki resmî bağların altında kuvvetli, sıkı ve karşılıklı bir gönül bağı olmazsa iki taraf ta tam bir emniyet içinde yaşayamaz diyorum.

Rıza Sedad arkadaşının etraflı düşünemiyecek kadar sinirlendiğini gördüğü için izah etmek istedi.

— Eskiden erkek mutlak hâkimdi.. kadın harem dairesinde kapalı papağan, ispinoz nevinden bir mahlûktu ve bu vaziyetini kabul etmiş, sevgisini, saadetini dört duvar arasında, sadece kocasından göreceği iltifata bağlamıştı. O zaman kadının zaten sadakatsizlik etmesi imkânı yoktu, olsa da pek güçtü. Fakat şimdi öyle mi ya... Yaşayış şartları, muaşeret usulleri o kadar değişti ki kadın tam bir hürriyet içinde kalbine olduğu gibi hareketlerine de hâkim.. evli olsun, dul olsun, kız olsun her kadın bizim gibi duyar, bizim gibi düşünür ve bizim gibi yaşamak ister. Öyle değil mi? Madem ki ona bu hakkı verdik.

Ahmed Melih sinirli sinirli odada dolaşmağa başlamıştı. Riza Sedad onu yumuşatmak için:

— Bununla beraber mesele gene erkeğin elindedir, dedi. Erkek karısını idare etmesini bilmeli. Zalim değil, fakat hâkim erkek olmalı. Kadın gönlü termometre gibidir. Sıcağı görünce civa gibi kabarır. Şimdi tasavvur et ki kocasından hararetli bir sevgi görmeyen bir kadının gönlü bu ihmaller, alâkasızlıklarla sıfıra kadar düştü mü tehlike başladı demektir. Termometre sıfıra düşünce nasıl sular donar, borular çatlarsa kadın gönlü de kocasına karşı taş kesilir. Bu sırada eğer uzaktan yakından bir hararet sezdi mi pek tabiî olarak o tarafa doğru kabarır, kızışır, yayılır.

Erkek karısının gönlünden kendi hararetini eksik etmemeğe çalıştığı gibi böyle uzaktan yakından gelecek ateşli alâkalara karşı da ona paravan olmalıdır. Yoksa sevgisi sıfıra inen bir kadından kocası, ne sadakat bekliyebilir ne vefa..

Ahmed Melih homurdanır gibi:

— Evet, evet, dedi. Kadın severken de, sevilmezken de başımızın belâsıdır vesselâm.

— Tatlı belâ!

— Şimdi bırak bunları. Şevket Fazılla konuş ta anla bakalım, bizim hanımefendi ne tarafa teşrif ediyor.

— Anladım. Fakat dediğim gibi bize bir faydası yok. Eğer sen de kendisile beraber gideceksen o başka!

Ahmed Melih gözlerini açtı:

— Ne münasebet. Beni istemiyen kadının peşine takılacak kadar gönülsüz değilim, çok şükür.

— O fikirle söylemedim. Olur ya. Bugün ne olsa karındır. İhtimalki gurbet elinde birbirinize daha şirin görünürsünüz.

— Mersi. Ben o maksatla sormadım. Gideceği yeri öğrenmek isteyişim seyahat maksadını anlamak içindir. Onun Viyanada akrabaları vardır. Belki de onların yanına gidecek!

— İhtimal!

— Demek ben şimdi kocası sıfatile onun bu seyahatine müdahale edemem.

— Havır.

—Garip şey. Ne ise bu bahsi kâfi derecede konuştuk. Yarın gece mühendis Galib bir ziyafet veriyor. Seni de çağıracaktır. Gelirsin değil mi?

— Gene Ada eğlencesi gibi mi?

— Tabiî. İstersen sana da birini bulalım.

Rıza Sedad bir kahkaha attı:

— Fabrikası mı var Allah aşkınıza.. nereden buluyorsunuz bunları. Adaya gelenler pek hoşunuza gitti galiba.

— Senin de ağzının suyu aktı ya. Nâzım Cemal böyle şeylerin kurdu. Bir tanesini ele geçirdi mi arkasından sürüsü ile geliyor. Gençler tecrübeli kadınlar gibi değiller. Biribirlerini kıskanmıyorlar.

— Kadınların kıskanması da kazanca ortak çıkmasındandır. Tecrübesizler bunu bilmezler. Onlar büsbütün aksini düşünürler. Ne gibi?

— Tecrübesiz, genç kadınlar geçirdikleri maceranın henüz bir kabahat olduğunu düşünecek kadar masumdurlar. Onun için hareketlerine başkalarının da ortak olduğunu görmek isterler.

— İyi tahmin etmişsin. Adada ilk gece o kadar çekindiler, korktular ki bereket Nâzım Cemalin çenesine.. onlara bazan bir Pastör gibi nutuk verip, bazan akranları imiş gibi şakalar etti. Yola getirdi. Biribirlerinden cesaretlenerek kaldılar. Yoksa kaçıracaktık. Hele benim Jale... Ele avuca sığmaz bir şey... Bir yerde çalışıyor. Oldukça tahsili de var.

(Arkası var)

AKŞAM SPOR

Hareket yapmak şöyle dursun, hareketi durduran federasyon: Denizcilik

İstanbul kürek şampi yonasından bir görünüş

Bazı federasyonlar hareket yapacağı yerde hareketi durdurdu. Bu seneye kadar en ziyade hareket yapan Denizcilik federasyonu idi. Bu şube de her senenin yüzme, kürek, yelken birincilikleri muntazaman yapılırdı. Her bölge birinciliğini yaptı, birinciler taayyün etti.

İstanbulda da yoksuzluk içinde çalışarak varlık içinde çalışan klüplerin karşısında Beykozlular hem yüzmede hem kürekte İstanbul birincisi oldular.

Bu mütevazi klübün taliine olacak bu sene de federasyon Türkiye birincilikleri yapmadı. Başka klüp şampiyon olsaydı yapılır mı idi? Onu bilmiyoruz.

Demek oluyor ki bölgeler vazifesini yaptı. Fakat federasyon bütün bu hareketi durdurdu.

Bundan evvelki Denizcilik federasyonu başkanı general Mehmed Ali ve yanında çalışan arkadaşı B. Rıza Sueri zamanında hem tescil işlerinde hem saha üzerindeki çalışmada diğer federasyanlara nümune olacak bir şekilde idi. Kongre nizamnamede tadilât yaparak iş başına tam salâhiyetli başkanları getirdikten sonra Denizcilik federasyonu diğer federasyonlara nümune olacak vaziyetten çıkmış, maatteessüf Tükr sporu namına acınacak hale düşmüştür.

Türkiye birincilikleri ne için yapılmadı? Buna hiç bir sebep gösteremezler.

Artık mevsim geldi ve geçti. Bu şampiyonanın yapılmasına da imkân yoktur.

Bu yazıyı yazmaktan maksadımız: Türk sporunun başına çalışacak kimselerin getirilmesini temin ve çalışmadıkları göz önünde olanları da uzaklaştırmak içindir. Bir federasyon bir Türkiye birinciliği olsun yapamadıktan sonra o federasyona ne iş kalıyor.

Para mı yok. Müteşebbis bir federasyon başkanı ne yapar yapar temin eder. Ne diye bir sandalye işgal etmiş oturuyorlar. Denizcilik federasyonu ne iş yaptı? Ve bundan sonra ne iş yapacaktır?

Zavallı Türk sporu!.. Böyle mevki meraklısı kimselerin elinde sönüyor. Sporcu bir kimse eğer dürüst düşünüyorsa yapamıyacağı bir işi üzerine almaz ve bu suretle spor yapmak istiyen Türk çocuğunu atalete uğratmaz...

Senelerdenberi denizcilik işlerinde geceli gündüzlü çalışarak bu şubenin esaslarını kurmuş, temiz bir sporcu arkadaş vardı. B. Riza Sueri, mütevaziane çalıştı, kendisini reklâm etmek ihtiyacını hiç hissetmedi. Fakat general Mehmed Aliden sonra başkan olan zat bu çok çalışkan arkadaştan federasyonun ikinci başkanlığını bile çok gördü. Lûtfen federesyonda âza olarak bırakıldı.

Bu kadar senelik mütemadî çalışmanın mükâfatı lûtfen verilecek bir âzalık mıdır? Bu vaziyetten muğber olan kıymetli mütevazi sporcu da bu işlerden uzak kalınca şubenin işleri bu hale geldi.

İş yapacak bir kimse yanında çalışacak kimseleri seçmesini bilmelidir. Bunu bilmeyince vaziyet te bu şekilde ölür.

Dünkü gazetelerden birisi genel merkezin, ajanların bilfiil spor yapmış ve klüp idarelerinde çalışmış arkadaşlardan sceçilmesi hususunda bir karar verdiğini ve mıntakalara tamim gönderdiğini kaydediyor.

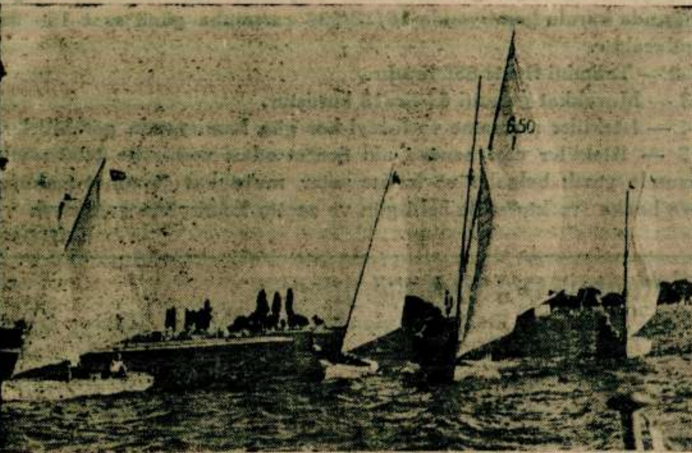
Yalnız bu karar ajanlar hakkında mı? Federasyon başkanlarının da bilfiil spor yapmış, idare işlerinde çalışmış kimselerden seçilmesine niçin karar vermemiş?.

Federasyon başkanları iş bilmedikten, çalışmadıktan sonra ajanlar çalışmış ne olacak?..

Bölgeleri harekete getirecek federasyonlardır. Bir federasyon ki harekete getirmek şöyle dursun olan hareketi durduruyor. O sporda kalkınma beklemek bir parça gülünç olur.

Biz de deniz sporundan kalkınma beklemiyelim. Çünkü federasyon olan hareketi durduruyor.

***

Modada yapılan İstanbul birinciliklerinde

Bugün nerelere gidilebilir?

TAKSİM STADINDA

Galatasaray - Anadolu
Güneş - Beykoz

KADIKÖY STADINDA

Fenerbahçe - Süleymaniye
Vefa - Hilâl

ŞEREF STADINDA

Beşiktaş - İstanbulspor
Topkapı - Eyüp.

Dünkü B takım maçları

Dün her üç stadda B akım karşılaşmaları yapılmış ve aşağıdaki neticeler alınmıştır:

FENERBAHÇE STADINDA

Birinci karşılaşma Vefa - Hilâl takımları arasında yapılmış ve baştan nihayete kadar Vefanın hâkimiyeti altında geçen müsabakayı Vefalılar 5 - 1 kazanmışlardır.

İkinci karşılaşma Fenerbahçe - Süleymaniye arasında yapıldı. Fenerbahçeliler tam kadrosile buna mukabil Süleymaniyeliler on kişile oynadı.

Daha ilk dakikadan hâkimiyeti ele alan Fenerliler arka arkaya sekiz gol kaydettiler. Ve birinci devre sekiz sıfır bitti.

İkinci devrede yedi gol yapan sarı lâcivertliler maçı 15 - 0 gibi büyük bir farkla kazandılar.

TAKSİM STADINDA

İlk müsabakayı Galatasaray - Anadolu takımları oynadı.

Üsütün bir oyundan sonra Galatasaraylılar maçı 7 - 0 kazandılar.

İkinci maç Güneş - Beykoz arasında idi. B takım müsabakalarında Galatasarayı yenen Beykozlular Güneşe 2 - 0 mağlûp oldular.

Umumî merkez başkanı istirahata mı çekilecek

Bundan evvel umumî merkez başkanı general Ali Hikmet Ayerdemin rahatsızlığı dolayısile altı ay müddetle bir istarahat aldığını ve istirahat için de Balıkesire gideceğini, kendisine ikinci başkan B. Halid Bayrağın vekâlet edeceğini kaydetmiştik.

Mevsuk bir membadan haber aldığımıza nazaran başkanın esaslı bir tedaviye ihtiyacı olduğundan yorucu olan bu işlerle yakından çaılşamıyacağı için uzun bir istirahat devresi geçirmesi lâzım gelmektedir.

Gelecek kongreye kadar istirahat alacak olan generale B. Halid Bayrak vekâlet edecektir.

Genel merkez başkanının bu ayrılık zamanında kendisine vekâlet edecek olan kıymetli ikinci başkanın ikinci başkanlıkta çalıştığı gibi birinci başkanlıkta da büyük işler göreceğine şüphe yoktur.

B. Halid Bayrak bilhassa şimdi Olimpiyad hesaplarının tedkiki işinde esaslı bir surette çalışmaktadır.

Bir çok dedikoduların ve günlerce gazetleri işgal eden lüzumsuz masrafların ne suretle yapıldığının meydana çıkarılması hususunda ve efkârı umumiyeyi tenvir için B. Halid Bayrağın çok çalışacağı tabiidir.

Senelerdenberi teşkilât başında çalışmış bu kıymetli idareciden biz bunu bekliyoruz.

İngiltere takımı seçildi

2 Kânunuevvelde Londrada Macar millî takımına karşı aynıyacak olan İngiliz oyuncular seçilmiş ve İngiltere millî takımı şöyle teşkil edilmiştir:

Kaleci: Tweedy (Grimsby)

Müdafiler: Male (Arsenal), Catlin (Sheffield).

Muavilenr: Driton (Everton), Young (Huddersfield), Keen (Derby).

Muhacimler: Crooks (Derby), Carter (Sunderland), Drake (Arsenal), Westwood (Bolton), Jhonson (Stocke).

VENEDİKLİ BAFFA
"Safiye Sultan„

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 37

Sinan paşa taraftarları Ferhad paşanın bu işi başaracağından, Nemçelileri ezeceğinden korkuyorlardı

Ferhad paşa yola çıktı. On kıta kadırga da toplarla, mühimmatla dolu olduğu halde Tuna yolile Rusçuğa gönderildi.

Ferhad paşaya bütün erzak ve mühimmatı hazırlamak ve yollamak, sadaret kaymakamı olmak sıfatile, İbrahim paşaya aitti. Fakat o da, şair Baki de, ve daha bir çokları da hep Sinan paşa taraftarı idi.

İbrahim paşa erzakı da, mühimmatı da hep ihmal etti. Ferhad paşa mütemadiyen ahvali Üçüncü Mehmede haber veriyordu. Şimdi serhad, Rusçuktu. Oraya gelmişlerdi. Düşman Bükreş önlerinde idi. Maiyetindeki asker, azdı. Mihalin hakkından gelmek için fazla bir kuvvete lüzum vardı.

İbrahim paşaya bunların hepsini yazdı. İbrahim paşa da:

«Fevkalhad ikdam etmekteyiz.»

Diye yazdı. Fakat hiç bir şey yaptığı yoktu. Ferhad paşanın ısrarı gittikçe arttı. Düşmanları onun muharebeyi kazanacağından ve padişahın kendine bir kat daha gireceğinden korkuyorlardı. Nihayet Üçüncü Mehmede kendi düşüncesini anlattı:

— Padişahım, eskerin kalbi Ferhad paşadan tamam nefret üzeredir. Anın önünde düşmana göğüs germezler. Bu serdar zamanında istenildiği gibi iş görmezler. Bütün askeri kılıçtan geçirse dahi gene kendüye itibar etmezler. Ve bayrağı altında durmayı ihtiyar eylemezler, dedi.

Şeyhislâm Bostanzadeyi, Rumeli kazaskeri şair Baki efendiyi, cerrah Mehmed paşayı, yemişçi hasan paşayı ve Çigalezadeyi kendisine uydurdu. Hepsi de ayni fikri Üçüncü Mehmede anlattılar. Şair Baki, vakıâ:

Biz müttekâyi zerkeşi caha dayanmayız
Hakkın kemali lûtfunadır itimadımız

Diyordu. Fakat gözü şeyhislâmlıkta olduğu için, Venedikli Baffanın damadı Boşnak İbrahim paşaya değil dayanmak, onun tezvirlerine bile esir oldu.

Üçüncü Mehmed inandı. Hatta İbrahim paşa, sadavette gözü olmadığını Venedikli Baffanın oğluna anlatmak için:

— Bana serdarlık gerekmez. Ve sadaret için garezim yoktur. Muradım nusreti din ve devlet ve padişahıma seza hizmettir.

Dedi.

Sinan paşa, sarayda sözü geçenlere bir kaç bin altın dağıttı. Onlar da İbrahim paşanın sözlerini tasdik ettiler:

— Eflâka varmağı ve düşmanın mukatele etmeği murad edinmez. Bahane bulur.

Dediler. Üçüncü Mehmedi Ferhad paşa aleyhine adamakıllı doldurdular.

Ferhad paşanın hiç bir şeyden haberi yoktu. O, muttasıl asker yazıyor, Eflâka doğru ilerliyordu. Hatta Eflâk vilâyetlerinin imtiyazlarını da kaldırıp eyalet hükmüne koymuştu. Buğdan eyaletine Şirvan beylerbeyisi Cafer paşa, Eflâk eyaletine satırcı Mehmed paşa tayin edilmişti. Her iki eyalet te mukatıa olarak kaydedilecek, defterdarlığına da Beyşehirli Mehmed bey getirilecekti.

Ferhad paşa on iki bin muvazzaf kul yazılmasını emrederek Edirneden Rusçuğa geldi. Köprü kurmak için her şey hazırdı. Ferhad paşa sekiz direkli bir çadır altına oturmuş, köprünün yapıldığını seyrediyordu.

Mihal Bükreşte idi. Onun Türklere kafa tutması da garibdi. Eflâk ve Buğdanın, bugünkü Romanyanın, daha asırlarca Türk idaresinde kalacağından haberi yoktu. Erdelin de, hatta orta Macar krallığının da...

Rumeli beylerbeyisi Hasan paşa artık coştu. Rumeli gazileri ve serhad akıncılarile öyle hücumlar yaptı ki, peşinde beş yüz Macar esiri, ve dört bin kâfir kellesile alaylar gösterip serdarı azam Ferhad paşanın yanına geldi, ve orduya katıldı.

Ferhad paşa harıl harıl adamlar çalıştırıyor, köprüyü yaptırmakla meşgul oluyordu. Beş yüz tombaz olsa, köprü tamamlanacaktı. Yerköy kalesinin önü sığdı. Tombaz yetişmedi. Kazık vuruldu, ve köprü yapıldı.

Dört bölük halkının aylıkları verildi. Artık Ferhad paşanın içi rahat etti. Mihale karşı yapılan hareket, bir harb mahiyetinde bile değildi: Mihal gailesi... Bu gaile ortadan kaldırıldıktan sonra, Ferhad paşa Belgrada gidecek, Nemçe üzerine yürüyecekti.

Başta İbrahim paşa olduğu halde, bütün Sinan paşa taraftarları Ferhad paşanın bu işi başaracağından ve Nemçe kâfirini ezeceğinden korkuyorlardı. Nemçe kralı yıllardan beri Türklere vergi veriyordu. Türkler, onun imparator olduğunun bile farkında değillerdi...

Hepsi de sarayla işlerini uydurdular. Bayramın ilk günü Ferhad paşayı azlettirdiler. Yerine Sinan paşayı getirdiler. Sinan paşa azlolunalı daha beş ay geçmemişti!

Sinan paşa Malkaradan tekrar İstanbula geldi. Makamına oturdu. Ve o günden itibaren Eflâk ihtilâlini yatıştırmaktan ziyade, Ferhad paşanın vücudunu ortadan kaldırmaya çalıştı.

Bostanzade, şair Baki, hepsi Sinan paşa taraftarı oldular. Sinan paşa, müftiülenam Bostanzade Muhiddin efendiye otuz bin altın verdi. Bostanzade ile arasının bozukluğundan dolayı azline sebep olan Baki efendi, Üçüncü Mehmedin cülûsunda Rumeli kazaskeri olunca, o da Ferhad paşayı öldürtmek için eski düşmanı şeyhislâm Bostanzade ile birlik oldu.

Asıl bu nokta hayrete şayandı: Şair Baki 1000 senesinde Anadolu kazaskeri idi. Kadılar kendisinden şikâyet ettiler. Baki efendi bu şikâyetleri haber aldı. Bir gün divanda oturuyordu.

— Müftü efendi kendi kardeşini İstanbul kadılığından Anadolu kazaskerliğine nakletmek için bu şikâyetleri yaptırıyor. Bu Bostan oyukları (yani korkulukları) benden ne isterler? Büyükleri kırk yıldır hırıldıyarak boğazın ayırtlar. Hâlâ bir dürüst nağmesi sadır olmuş değildir. Yazdığı fetvalar da metinlere muhaliftir. Ol mensıbı hazmettiği yetişmez, karındaşı olan mandayı dahi bizim yerimize getirmek ister. Anın için şikâyetçi peyda etmek insaf mıdır? diye bağırdı. Daha bir çok sözler söyledi.

Bunların hepsini Bostanzadeye anlattılar. O da şair Bakinin şiirlerinden:

Meyhaneler Beytülharam piri mügan şeyhülharem

Mısraı ile:

Yusüfü bilmezin amma seni ra'na bilürüm

Mısraını ileri sürdü.

— Bunlar sarih küfürdür, dedi. Küfürden korkmıyan mürteşi ve raşi nice sadra lâyık olur? Eğer azl ve nefyolunmaz ise, ben dahi terki üfta edip saltanatı uhraya giderin, dedi.

Baki efendi telâşa düştü. Sadrazama ve hoca Sadettin efediye koştu:

— Eğer müftülük Zekeriyya efendiye olmazsa, bana verin. Günde beşer yüz fetva vereyim.

Dedi.

Müftü Bostanzade de padişaha Baki efendi aleyhindeki arzuhalini gönderdi. Üçüncü Mehmed arzuhali okudu. «Saltanatı uhraya giderim» sözü gücüne gitti. Müftüyü azletti. Yerine şeyhislâm şair Yahya efendinin babası Ankaralı Zekeriyya efendiyi getirdi. Şair Bakiyi de Rumeli kazaskeri yaptı. Bakinin Rumeli sadrına geçmesi bir çok kişiyi memnun etti.

Şair Hudayî:

Bakî olasın Rumili sadrında müdam

(Arkası var)

SARAY ve BABIÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme iktibas hakkımahfuzdur.
Tefrika No. 788

Hicaz Hattının Mekkeye kadar temdidinden nasıl vazgeçildi?

Parlak bir ferman alayı yapıldı. Fermanı okuyan bay Nail Reşide de şerif tarafından (okuma hakkı) olarak beş yüz İngiliz altını verildi.

Ratip paşanın Avrupa ile muhaberesini evvelce yaveri Ali Riza bey yapardı. Ali Riza bey İstanbula dönünce ingilizce ve fransızca muhabere işini vali paşa, emaret divan efendisi bay Nail Reşide tevdi etti.

Ratip paşa, gayet muntazam giyinirdi. Keten esvapları her gün ütülü bulunurdu. Bir gün şerif Ali paşa divan efendisi bay Nail Reşidi valiye göndermişti. Ratip paşa rahatsızca olduğu için resmî dairesine çıkmamıştı. Bay Nail Reşid yatak odasına davet olundu. Paşanın yatak çarşafının, tastık örtüsünün, havlularının eski, püskü, yıpramış şeyler olduğunu görerek şaştı, kaldı. Paşanın arkasındaki beyaz gecelik te berbat halde idi. Paşa ,kendisini hariçte o kadar iyi giyinmiş görmeğe alışan divan efendisinin hayretinin farkına vardı. Dedi ki:

— Divan efendisi! Sen şimdi şaşıyorsun, değil mi? Bu kadar servet içinde yuvarlanan, altınlarla oynıyan bu adamda bu fakir hali nedir? Dersin. Ben tuhaf adamımdır! Yeni şey katiyen giyemem. Çamaşırlarım ailem efradı tarafından kullanılır, sonra bana gelir. Bu hal bende bir «mani» olmuştur!

Hicaz demiryolunun Mekkeden Medineye uzatılması Abdülhamitçe pek ziyade iltizam ediliyordu. Fakat bu «beynelharemeyn» hat arpların menfaatlerine dokunacağı, icabında Mekkeye kadar çar çabuk asker gönderilebileceği için Emirlerin İstanbula karşı durumlarını değiştireceği cihetle yapılmasını ne arap aşiretleri, ne de bizzat Emir arzu etmiyordu.

Fakat Emir tarafından yolun yapılmasına açıktan açığa muhalefet edilmek tabiî kabil olamazdı. Bu sebeple idi ki İstanbula ve padişaha karşı daima yerli ahalinin muhalefet ve mümanaatleri ileriye sürülüyordu.

1907 kânunusanisinin ilk günlerinde Hicaz demiryolu inşaatına memur müşür Kâzım paşa Medine - Mekke güzergâhını tayin ederken araplar taarruz ettiler, müşür paşayı geriye rücua mecbur bıraktılar. Ameliyat taburlarına da hücumlar edildi; zabit ve neferlerden öldürülen, yaralananlar oldu; çadırlar zapt ve yağma olundu.

Bu hareketler padişahı pek müteessir etti. Bu teessür, bir ay içinde biribirini takiben mabeyinden emarete ve vilâyete yazılan iki telgrafnamenin aşağıya nakledilen şu cümlelerinde tamamile görülür:

Birinci telgrafnameden:

(Şeyhlerin elde edilmesine gayret olunarak hattın temin edilmesi katiyen matlûbu âlidir. Eğer sadakati devletleri berkemal ise (!) gerek padişahımıza, gerek dinimize hizmet eyliyeceğiniz de tabiîdir.)

İkinciden:

(Haremeyn arasında hat inşaatının teehhüre uğraması halinde şimdiye kadar elde edilmiş muvaffakıyeti çekemiyen düşmanların pek hazzedecekleri şüphesizdir. Şevketmeabın bu hattın bir an evvel bitirilerek o mukaddes yerlere yüz sürmek hakkındaki maksadında meyus olması dinî taassubu mülûkânelerine dokunacağından bu hususta takayyüd ile hareket etmiyecek olanların hiçbir suretle affa mazhar olamıyacaklarını kasemen billâh emir ve ferman buyurulmuştur.)

Abdülhamidin Hicaz demiryolu Mekkeye varınca haccetmek niyetinde bulunduğunu bu tebliğden anlıyoruz.

Fakat bu niyetinin sahih olduğuna inanmak bizim için kabil değildir. Eslâfından Genç Osmanın böyle bir niyet uğrunda taht ve canını kaybettiğini Abdülhamidin unutması mümkün olamazdı. Vakıa Abdülhamit için yeniçeri korkusu yoktu; amma senede bir, ramazan on beşinde, sarayından Topkapı sarayına gitmek mecburiyetinden o kadar muztarip olan, helecanlar, korkular geçiren bu vehham adamın, uzun bir müddet için payıtahtını boşlamağa razı olması, kendisini askerle ne kadar sarılmış olursa olsun bedevî araplar arasında emniyette görebilmesi pek müsteb'attir.

Hicaz hattı teşebbüsünün Yunan muharebesinde medhul ve menkûb olmuş olan İzzet paşanın ikbalini iade düşüncesile Abdülhamide telkini eseri olduğuna kani olanlar vardır.

Ahmet Ratip paşanın hattın Mekkeye kadar temdidi meselesinde de İzzet paşanın rol oynadığına zahip olduğu meşrutiyetten sonra meydana çıkan bir muhaberesinden anlaşılıyor.

Ratip paşanın sadrâzam Ferid paşaya gönderdiği üç, dört yüz lira kıymetinde Hint kumaşı hediyesine mukabil, Ferit paşa tarafından yazılan teşekkür mektubundan gazetelere geçmiş cümleler, Hicaz valisinin bu kanaatine delâlet etmektedir.

Ferid paşa diyor ki:

(Hicaz hattı inşaatının temadisini yalnız İzzet paşanın ibramı eseri gibi telâkki ediyorsunuz. Halbuki bu sırf karihai şahanenin mahsulüdür. Arzuyu mahzı şahanedir.)

Hicaz hattına başlanınca bunun Mekkeye kadar uzanmasını istemek Abdülhamid için en makul ve yerinde bir arzu idi. Hünkâr, bu emelinin vücut bulması için herkesi tazyik ediyordu.

Saraydan gördükleri böyle tazyikler üzerine Şerif Ali, Ahmet Ratip, müşür Kâzım paşalar Mekkede toplanarak Medine - Mekke hattının nasıl yapılabileceği hakkında müzakerelerde bulundular.

Ancak fikirlerde ittihad hasıl olamadı. Mabeyne ayrı, ayrı maruzat takdim ettiler.

Hattın güzergâhındaki arap kabilelerinin şeyhleri ne kadar tehdid ve ihafe edilseler müessir olamıyacağı, hattın inşaatı ve muhafazası devlet için pek büyük ve ağır bir gaile teşkil edeceği anlaşılmıştı.

Bu mesele meşrutiyetin ilânına kadar sürdü.

Hat, ameliyat taburlarının faaliyeti sayesinde Medineye yaklaştığı, fabrikalar siparişlerle dolduğu, amele yollara dökülmüş bulunduğ günlerde ötede, beride araplarda tek tük kıyam alâmetleri görüldü. Bir hac kafilesine, Ciddeden gelen bir postaya taarruz vaki oldu. Birkaç yolcu vuruldu.

Biraz sonra daha mühim bir cemiyet, Medine civarındaki karakollardan birine hücum etti. Nihayet isyan tamamile açığa vuruldu. Medine muhasara olundu.

Mahsurlar İstanbuldan yardım istediler. Fakat aciz içinde hükûmet çarçabuk kuvvet yetiştiremedi. Halk ta zarurî kendi işini kendileri görmeğe kalkıştı. «Haremi saadet» ten sancak çıkarıldı; büyük, küçük, yerli, memur eli silâh tutanlar sancak altında birleşti. Mevcut askerin, ahalinin elbirliği, gayretile muhasaranın kaldırılmasına çalışıldı.

«Beynelharemeyn» hat için İstanbuldan müşür Arif paşa koca bir heyetle Mekkeye gönderilmişti. Hicaz valisi, Mekke emiri, Arif ve Hicaz hattı inşaatına memur kâzım paşalar müzakere ederek maruzatta bulunacaklardı. Fakat bu müzakerelerden hiçbir şey çıkmıyordu. Hicaz valisi ve Mekke emiri arasıra nasihat için kabilelere adamlar gönderiyorlardı. Mekkede rehine olarak bazı kabile şeyhleri hapsedilmişti. Medineyi muhasara eden araplar bu mahpus şeyhlerin kabileleri idi. Bunlar tahliye edilmeden Medine muhasarası refolnamamıştı.

Araplar, «Beynelharemeyn» hattın temdidini kendileri için «ölüm» addediyorlardı. Menfur telkinler ile bu fikir o kadar yerleşmiş idi ki böyle komisyonlar, nasihatlerle bu kanaati ortadan kaldırmak mümkün değildi.

Mekkedeki komisyon, nihayet mühim bir askerî kuvvet ile hattın inşasını temin etmeği, muhalefette bulunacak arapların tedibini karar altına aldı.

Hükûmetçe, inşaat levazimatının

(Devamı dokuzuncu sahifede)

İstanbul komutanlığı
Satınalma Komisyonu İlânları

İstanbul komutanlığı birlikleri için miktarı tekarrür edecek son fiatı üzerinden tesbit edilmek üzere 3000 liralık yün eldiven açık eksiltme ile 11/12/936 cuma günü saat 15,30 da ihalesi yapılacaktır. Şartnamesi hergün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 225 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (3154)

★

Hava aktarma anbarında bulunan iki Fort marka kamyonetin karoseri yapmağı taahhüt eden üstüncü nam ve hesabına mezkûr iki kamyonet karoseri pazarlıkla yaptırılacağından ihalesi 9/12/936 çarşamba günü saat 14 de yapılacaktır. Muhammen tutarı 600 liradır. Şartnamesi hergün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 45 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (3155

★

Ordu sıhhî ihtiyacı olan 6 kalem sıhhî malzeme açık eksiltme ile 18/12/936 cuma günü saat 14de ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarı 2315 liradır. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 174 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri.
«3295»

İstanbul asliye ikinci hukuk mahkemesinden: Davacı Morfi Çukakinin 1 haziran 926 tarihinde istikraz eylediği 610 liraya mukabil Beyoğlunda Firüzağa mahallesinde Ağahamamı sokağında eski 13 ve 15 yeni 15 numaralarla murakkam ve Naci Emin ve İbrahim ağa vakfından 232 ve 247 ve 250 çap numaralı arsayı Hristakiye vefaen ferağ eylemiş ve borcunu fazlasiyle ödediği halde iadeten ferağından imtina eylemiş bulunduğundan habisle bilmuhakeme vefaen ferağ kaydının terkinine karar verilmesi hakkında M. aleyh Hristaki aleyhine açıp M. aleyhin ölümü hasebile varisleri karısı Marika, oğlu Foti, kızı Andronaki aleyhlerine devam etmekte olan davanın tahkikatı bilikmal dosyanın müctemi mahkemeye verilmesiyle 9/10/936 tarihinde yapılacak duruşmada: Müddeialeyhlerin ikamet eylemekte oldukları Yenikapıda Kumsali sokağında 15 numaralı haneyi terkederek Yunanistana gitmeleri ve oradaki ikametgâhlarının meçhuliyeti hasebile haklarında ilânen tebliğat yapılmasına karar verilmiş, bu kerre 20/11/936 tarihli mahkeme celsesinde, ilânen yapılan tebliğata rağmen gelmiyen müddeialeyh varisleri Marika, Foti ve Andronakiye usulün 398 ve 401 inci maddeleri mucibince ilânen kayıp kararı ittihazına ve bir ay müdde tayinine ve duruşmanın 8/1/937 saat 13,30 a bırakılmasına mahkemece karar verilmiş ve bu baptaki kayıp kararları da mahkeme divanhanesine talik edilmiş olduğundan müddeialeyhlerin müddeti muayyene zarfında itiraz eylemedikleri takdirde haklarında gıyaben muamele yapılacağı malûmatları olmak üzere keyfiyet H. U. M. K. nun 141 ve 142 nci maddeleri mucibince ilân olunur.
M. 316

Istanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma Ve Eksiltme Komisyonundan:

Zonguldak hastanesi için satın alınacak olan 130 kalem ilâç ve sair malzeme açık eksiltmeye konuldu.

1 — Eksiltme Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî muavenet müdürlüğü binasında kurulu komisyonda 2/12/936 Çarşamba günü saat 16,30 da yapılacaktır.

2 — Tahminî fiat 1021 lira 90 kuruştur.

3 — Muvakkat garanti, 76 lira 65 kuruştur.

4 — İstekliler şartnameyi ve nümuneyi her gün komisyondan görebilirler.

5 — İstekliler carî seneye ait ticaret odasi vesikası ile 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubu ile birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri.
2981

Istanbul Sıhhî Müesseseler Artırma ve Eksiltme Komisayonundn :

Akliye ve Asabiye Hastanesine lâzım olan 500 adet Yün battaniye açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet müdürlüğü binasında kurulan komisyonda 2/12/936 Çarşamba saat 15 buçukta yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli: Beher battaniye için 837 buçuk kuruştur.

3 — Muvakkat garanti: 314 lira 7 kuruştur.

4 — İstekliler şartnameyi her gün komisyondan görebilirler.

5 — İstekliler carî seneye ait ticaret odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubu ile belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (2977)

Yüksek Mühendis Mektebi Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Cinsi	Miktarı	Muhammen bedeli	İlk teminatı	Eksiltme günü ve saati
İskarpin	240 çift	485	88	7/12/936 S. 15
Yaş ve kuru meyva				
Rezakı	500 K.	30		
Amasya eriği	400 »	30		
Çekirdeksiz üzüm	1000 »	22		
İncir	1000 »	18	157	7/12/936 S. 15,30
Ceviz içi	500 »	45		
Portakal	8000 A.	2.75		
Elma «Amasya»	1200 K.	33,24		
Elma Gümüşhane	1800 »	18,66		
Ayva	1000 »	15		

Mektep talebesine yaptırılacak «240» çift iskarpin ile Mayıs 937 sonuna kadar alınacak yaş ve kuru meyva açık eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve eksiltmeye girmek isteyenlerin de belli gün ve saatte mektep binası içindeki arttırma ve eksiltme komisyonuna müracaatlari ilân olunur. (3032)

Eti Bank Genel Direktörlüğünden:

Eti Bank'ın Çoroh Vilâyetinde Kuvarshan Bakır Madenindeki Hastanesine serian bir operatör alınacaktır.

Tavzif edilecek zata oturacak bir yer ile Elektrik ve mahrukat Banka tarafından meccanen verilecektir.

İsteklilerin talep edecekleri asgarî ücret miktarını bildirerek Ankarada Genel Direktörlüğe müracaatları ve aşağıdaki vesikaları da göndermeelri.

1 — İhtisas vesikasi

2 — Nüfus teskeresi sureti

3 — Şimdiye kadar çalıştığı yerleri gösterir hal tercümesi ve bunlari müsbit vesaik sureti

4— 9X12 eb'adında iki adet boy fotoğrafı. «3202»

Istanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Heybeliada sanatoryomuna lüzumu olan 127 kalem tıbbî âlât açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet müdürlüğü binasında kurulu komisyonda 16/12/936 çarşamba günü saat 15 de yapılacaktır.

2 — Tahmini fiyat: 855 liradır.

3 — Muvakkat garanti 64 lira13 kuruştur.

4 — İstekliler şartname ve listeyi her gün komisyonda görebilirler.

5 — İstekliler carî seneye aid ticaret odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ile belli gün ve saatte komisyona gelmeleri.
«3299»

İstanbul Defterdarlığından:

Keşif bedeli 3295 lira 52 kuruştan ibaret bulunan Şişlide Suvari polisi ahırlarındaki tadilât ve ilâveiinşaat işi açık eksiltme ile yaptırılacaktır. İsteklilerin fennî, hususî ve eksiltme şarnamelerile keşif proje vesaireyi görmek istiyenlerin14/12/936 pazartesi günü saat on dörtte en az 2000 liralık bu işe benzer iş yaptıklarına dair Nafia direktörlüğünden alacakları müteahhitlik ve Ticaret odası vesikaları ve 248 liralık muvakkat teminat akçelerile Millî Emlâk müdürlüğünde toplanan komisyona gelmeleri. M. (3303)

Her akşam bir hikâye

Avdet

İki sene geçmişti. Ortada hiç değişik bir şey görmüyordum. Trenden çıkar çıkmaz, âdeta bir sevki tabiî ile, onun oturduğu sokağa gitmiştim. Beraber mesut günler ve geceler geçirdiğimiz apartımanın anahtarı hâlâ cebimde. Jaleden bana yadigâr kalan yegâne şey bu. Bir de vicdan azabı. Acaba Jale ne oldu? İki sene evvel başka bir kadının peşine takılıp gitmiştim. Garden Barda numara yapan balet kızlarından birini sevmiştim. Nasıl oldu, bilmem? Bu kızla o kadar çarçabuk samimî olmuştuk ki İstanbuldan giderken:

— Sen de gel! Dediği zaman dünyayı gözüm görmemişti. Avrupayı dolaştım. Hayatı velvele ile dolu büyük şehirlerde derbeder bir ömür sürdüm. Nihayet bu kumral ve güzel kızın hiyanetini elimle yakaladım. Hayalden hakikate düştüğüm zaman, arkamda iki sene sürmüş bir çılgınlık devresi bırakıyordum.

Ortalık kararmıştı. Yaya kaldırımının üzerinde mütereddit duruyordum. Uzakta biri şarkı söylüyor. Açık apartıman kapısından içeriye baktım. Kapıcı değişmiş. Nihayet, dayanılmaz bir kuvvetle sürükleniyor gibi, içeri girdim. Merdivenleri çıktım. İkinci kat. İşte Jalenin kapısı. Hiçbir şey değişmemiş.

Jale burada yalnız başına ne yapıyor acaba? İki sene içinde beni hiç aramadı. Ben de ondan hiç haber almadım. İhtimalki birçok gözyaşı dökmüştür. İhtimalki eskisi gibi yaşamıştır. Zavallı kadın ihtimalki hep beni düşünerek bedbaht bir hayat sürmüştür.

Şimdi evde mi? Dallı ipekli kumaştan pijamasını giymiş, sedirin üstünde yatıyor mu? Yoksa elinde sevdiği romanlardan biri, koltukta oturmuş, kitap mı okuyor? Benim her zaman oturduğum koltuk yerinde duruyor mu?

Biraz teredüt ettim. Nihayet, anahtarımı çıkardım, ihtiyatlı bir surette kapıyı açtım, girdim ve kapadım. Karanlık, sükût.

Koridorda durdum. Nefes alamıyordum. Nihayetteki pencereden sokağın aydınlığı vuruyor, uzaktan yıldızların parıltısı görülüyor. Hiç bir şey değişmemiş. Her şey yerli yerinde. Sükût, Acaba Jale evde değil mi? Sokağa mı çıktı? Uyuyor mu? Matfağın kapısı aralık. Şu küçük ocağın başında kaç defa kendi elimle kahve pişirmiştim! Her şey tertemiz. Yavaş yavaş yürüyorum. Yatak odasının kapısı da aralık. Bakıyorum, içeride kimse yok. Bugün cumartesi. Belki Jale sinemaya gitmiştir. Belki şimdi iki sene evvel oturduğumuz koltuklarda yalnız başına film seyrediyor. O zaman, el ele tutuşur, mesut, tatlı bir vakit geçirirdik. Başımıza gelecek şeyleri aklımıza bile getirmezdik.

Kendi kendime: İki sene oldu ha! diyorum. Şimdi bu uzun zaman bana bir gün gibi görünüyor.

Salona girdim. Her şey eskisi gibi. Boğazıma garip bir heyecan tıkılıyor. Oturduğum eski koltuk hep yerinde. Duvarın dibindeki, köşedeki sedirin yeri değişmemiş.

Dışarıda, merdivende bir ayak sesi. Jale mi geliyor? Ayak sesleri sahanlıkta, kapının önünde durdu. Jale! Hemen mutfağa koştum. O içeri girince ben çıkacağım. Birdenbire ona görüneceğim. Kendimi affettirmeğe çalışacağım. Beni anlıyacak ve affedecek. Ah, sevgili Jale. Onu ne kadar seviyorum! Kapı açıldı. Jale gülerek içeri girdi. Yalnız değil. Bir erkeğin kahkahasını işitiyorum. Demek Jale artık yalnız değil! Benim koltuğumda şimdi başka bir erkek oturuyor. İki sene. Jale beni unutmuş. Başka bir adam tanımış. Onun sözlerini dinlemiş ve ona inanmış. Beni tamamen unutmuş.

Salonda hareketlerini hissediyorum. Lâkırdıları bir fısıltı halinde bana kadar geliyor. Bir öpüşme sesi. Jalenin kısılan hafifleşen sesi. Belki onu okşuyor, belki âşıkına bir şeyler söylüyor. Şimdi bir şey işitmiyorum. Salonun kapısı kapanıyor. Neredeler? Belki yatak odasında. Konuşuyorlar. Birkaç dakika bu muhavere devam etti. Sonra yine sükût. Yarım saat geçti. Bir saat geçti. Bütün apartıman sükût içinde. İhtimalki gece yarısı olmuştu. Mutfağın içinde saklanmış olduğum dolabın kapısını aralık ettim. İçimde namütenahi bir hüzün var. Mazinin hatıraları kalbimi alt üst ediyor. Elimden kayan tatlı ve sakin saadet gözümde büyük bir kıymetle bana neler kaybettiğimi anlatıyor. Her şey bitmiş. Jale mesut, başka bir erkekle mesut. İhtimalki onunla ayni sinemaya gidiyorlar. Onunla el ele oyun seyrediyorlar. Bütün bu saadet benimdi. Bu sakin, bu tatlı ve mesud hayat benimdi. Ben onu çılgın bir hareketle mahvettim.

Artık İstanbulda durmıyacaktım. Başımı alıp yine gidecektim. Nereye bilmem? Fakat öyle bir yere gitmek istiyordum ki artık Jalenin tebessümlerini, okşamalarını hiç hatırlamıyacaktım. Her şeyi unutmak istiyordum.

Gürültü etmemek için ayağımdan iskarpinlerimi çıkardım. Mutfaktan çıktım. Koridordan geçtim. Şimdi kapının yanında idim. Nefesimi tutarak kapıyı açıyorum. Hiçbir ses yok. Sahanlıktayım. Saate baktım. Saat bir. Kapıyı yavaş yavaş kapadım. Kilitlemedim, ses çıkarmasın diye. Merdivenden indim. Sokak kapısını açtım. Şimdi caddedeyim. Yürüyorum. Buradan Jale ile geçerdik.

Sakin bir gece. Zihnim geri geri yürüyor, geçmiş zamanlara doğru çıkıyor. Jalenin hayali yanımda. Eskisi gibi, gözlerimi, yanaklarımı okşuyor. Eskisi gibi, onun kokusunu duyuyorum .Koyu gözlerinin rengini görüyorum. Siyah saçları dalgalanıyor. Bir çocuk sesi kadar temiz ve hafif sesini kulaklarımda duyuyorum. Bir şey söylemiyor. Gözleri bana dikilmiş, sanki: Niçin! diyor. Evet, niçin yaptım, niçin onu terkettim?

***

Sabah oldu. Saat yedi. Bugün İstanbuldan gideceğim. Fakat nereye?

Gitmeden evvel merakımı teskin etmek istedim. Jalenin sevdiği erkek kimdir? Acaba dostlarımdan biri mi?

Jalenin apartımanına gittim. Kapıcı kadına yaklaştım:

— Size bir şey soracağım, dedim.

Kapıcı kadın yüzüme bakıyordu.

— Şey, dedim... Jale hanım şimdi kiminle yaşıyor?

— Jale hanım mı?

— Evet.

— Bilmiyorsunuz, demek!

— Apartımanı yeni evlenmiş bir karı koca tuttular. Yakında taşındılar.

— Canım, Jale hanım ne oldu?

— Sahi, bilmiyor musunuz? Zavallı kadıncağız iki sene evvel, bütün gece, soğukta sokakta Taksim meydanında oturdu. Delilik! Zatürreeden öldü, gitti...

Hikâyeci

Radyo

29 Teşrinisani 936 Pazar

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi. 19,30 Konferans: Suat Derviş tarafından. 20 Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30 Nezihe ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21 Orkestre: 1 - Komzak: (Kar çiçeği) uvertür. 2 - Benatzky: (Tatlı saatler) vals. 3 - Lehar: (Mariska ve Çardaş). 4 - Saint - Saeens: (Samson ve Dalilia) operasından parçalar. 5 - Schebek: (İtalyan serenadı). 6 - Severac: (Aşk penceresi). 22 Plâkla sololar. 25,30 Ajans ve borsa haberleri. 23 SON.

30 Teşrinisani 936 Pazartesi

İstanbul — Öğle neriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30: Plâkla dans musikisi, 19,30: Çocuklara masal: İ. Galip tarafından, 20: Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30: Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21: Orkestra: 1 - Keler - Bela: (Macar konser) uvertürü, 2 - Strauss: (Bahar sesleri) vals, 3 - Humperdink: (Hensel ve Gretel) operasından parçalar, 4 - Gounod: (Der Tribut von Zamora) operası, 1 - İspanyol dansı, 2 - İtalyan dansı. 22: Plâkla sololar, 22,30: Ajans ve borsa haberleri, 23: Son.

Saray ve babıâli

(Baş tarafı onuncu sahifede)

çıkarılacağı (Rabıg) iskelesine o havalinin hâkimi olan kabile şeyhinin hülûs ve muvafakati elde edildikten sonra Yanyadan dört tabur piyade, Hamidiye süvari alaylarından da Millî reis İbrahim paşa kumandasında bir alay tertip edildi. Hattın güzergâhına blokhavzlar, zırhlı kuleler tesisi, mitralyözler tabiyesi kararlaştırıldı. Buralarda örfî idare de cari olacaktı

Fakat piyade taburları arasında Hicazda hizmetten alenen memnuniyetsizlik gösterildiği gibi 900 kişilik maiyetile Şama gelen millî reis İbrahim paşa da süvari alayı için mühim miktarda masraf defteri çıkarıyordu.

Parasızlık, suiniyet, çaresizlik kararların tatbikine engel oluyordu. Hat boyunda asker, levazım muattal duruyor, emre intizar ediyordu. Nihayet emir geldi:

Haremeyn arasında hattın temdidi maddesinin şimdilik âtiye taliki münasib görülmüştür.)

Bunun mânası Medine - Mekke hattı projesinin katî surette bırakıldığı idi! Hicaz hattı tarihinin Medine - Mekke safhası bununla kapanmış, Abdülhamid o kadar arzu ettiği «beynelharemeyn» demiryolunu yaptıramamıştır.

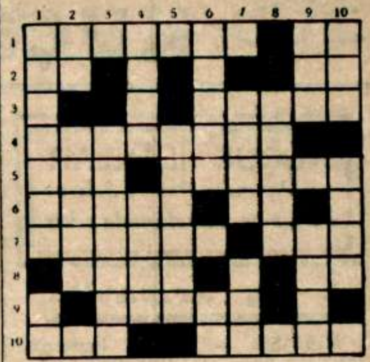
(Arkası var)

Nöbetçi eczaneler

Bu akşam nöbetçi eczaneler şunlardır:

Şişli: Holâskârgazi caddesinde Halk, Taksim: Nizameddin, Tarlabaşında Nihat, Beyoğlu: Kanzuk, Dairede: Güneş, Galata: Topçular caddesinde Merkez, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Heybeliada: Tomadis, Büyükada: Merkez, Fatih: Veznecilerde Üniversite, Karagümrük: Ali Kemal Gündoğdu, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Nuri, Tarabya: Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Cerrahpaşada Şeref, Beşiktaş: Nail, Kadıköy: Söğütlüçeşmede Hülûsi Osman, İskele caddesinde Saadet, Üsküdar: İttihad, Fener: Balatta Hüsameddin, Beyazıt: Asadoryan, Küçükpazar: Necati, Samatya: Çula, Alemdar: Ali Riza, Şehremini: Topkapıda Nazım.

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

1 — Meşgul olduğumuz şey (7) Beyaz (2)
2 — Kurum (2) Sual (2)
3 — Zaman (5)
4 — Eski yirmi kuruşluk (8)
5 — Doğurtan (3) Basılma (6)
6 — Zorlama (5) Sual (2)
7 — Bir vilâyet (6) Damardaki (3)
8 — Kalın değil (4) Nida (2)
9 — Setre (5)
10 — Doğurtan (3) Sertleşmiş deri (5)

Yukardan aşağı:

1 — Muamma (7) Sual (2)
2 — Akıl (2) Daimî (5)
3 — Korkunç (7)
4 — Geçmiş zaman (4) geri döndürme (4)
5 — Düğün (6)
6 — Sert kabuklu kuruyemiş (5) Boy değil (2)
7 — Merasim (4) Ced (3)
8 — Ham kavun (5)
9 — Birdenbire (3) Tıpkısı (4)
10 — Mani' (3) En şeni (4)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ

Soldan sağa: 1 — Badem, Ba 2 - Ezalı, Akur 3 - Ahududu 4 - Leb, Raz 5- Akaret 6 - Naşit, Ad 7 - Aram, Sa 8 - İbrişim, Mi 9 - Şimşek, Tam, 10 - Ra, Alâka.

Yukardan aşağı: 1 — Beslenmiş 2 - Az, Bir 3 - Da, Başarma 4 - Ela, Kiriş 5 - Mıh, Ataşe 6 - Mika 7 - Tad, Eş 8 - Kurt, Ta 9 — Buda, Asmak 10 - Aruz, Daima

Bir taksi otomobilinde gayib eşya

26 ikinciteşrin Perşembe günü saat 2½ - 3 raddelerinde Bahçekapıda Anadolu hanı ile Tahtakalede Prevoayans hanı arasında bir taksi otomobili içinde bir paket derununde bir takım küçük fotograf filimleri kaybolmuştur. Bulan zat Bahçekapıda Selâmet hanında 12 No. da bay Tarantoya getirdiğinde memnun edilecektir.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ — No 30

Afyon rüyası içinde ne yaptığını bilmiyen uyuşuk bir esrarkeş sersemliğile yürüdü.. tıpkı bir gece önce yaptığı gibi, biraz evvel konuşan orta yaşlı zenginin hançerini çekti.. duvara çivi kakarcasına derhal göğsüne sapladı. Ve hemen döndü.. sedirin üzerine uzandı.

Kalbine hançerin saplanışını haber veremiyecek kadar acı duyan zavallı Endülüs zengini son nefesini bile alamadan can vermişti.

Yahya Nasib adam öldürmekte o kadar mahirdi ki, o güne kadar kalbini hançerle deldiği kimselerden Ah diyenler bile olmamıştı.

Şimdi ölüm sırası Yusuf Hayyatındı. Yahya Nasib ilk önce Yusufu öldürmek istemişse de, öteki adamın mücahidlere nakden yardım etmesine mâni olmak için, bunu öldürmekte Yusufu öldürmek kadar mühim bir işti. O, Yusufu her zaman ele geçirebileceğini düşünüyordu. Ve Nihayet ikisi de eline düşmüştü.. Yahya Nasib sıra gözetmekte fazla düşünmeğe de lüzum görmüyordu. Esasen bir gece önce yer sahibine bu işin felsefesini de anlatmış, deruhde ettiği işi tamamlıyamıyan kahramanların kendilerini öldürmekten başka bir suretle şeref ve haysiyetlerini kurtaramıyacaklarını söylemişti.

Hoca Yahya tekrar, yuvasında çöreklenen bir yılanın birdenbire çözülüvermesi gibi, yattığı sedirden uzanıp kalktı. Fakat, aksi şeytan!.. Dışarda ayak sesleri vardı. Yer sahibi odaları dolaşıyordu. Belki yeni ve hatırlı bir müşteri daha gelmişti.. kim bilir? Bu da şeytanın bir muzipliği olacak diye mırıldanarak derhal kendini sedirin üzerine attı.. sağ elini alnına koydu.. sahte bir horuldayışla uyur gibi davrandı. Kurnaz tilkinin görüşleri çok kuvvetliydi.. dükkân sahibi odaya yeni bir müşteri getirmişti. Kapının önünde iki gölge dikildi.. konuşmalar başladı:

— Ben biliyorsun ki her gelişimde bu odada yatarım. Haydi, sızmışlardan birini kucakla.. ve öteki odaya götür!

— Kabil değil, hazret! Buradan öteki odaya atılacak hiç kimse yok.. hepsi hatırlı, zengin müşteriler. Nasıl kaldırabilirim onlardan birini? Uyandıkları zaman: (Beni oradan buraya niçin getirdin?) derse ne cevap vereceğim?

Bu konuşma uzun sürmedi..

Yeni gelen müşteri, dükkân sahibine ağzını kulaklarına kadar açarak bağırdı:

— O ne? Şu yatanlardan birinin göğsünden kan akıyor!..

Dükkân sahbi şaşırdı.. bir iki adım ileriledi:

— Evet.. göğsünde bir hançer var.. Aman Allahım! İntihara niyet edenler de hep benim dükkânıma geliyor.. ne yapalım şimdi?

Müşteri yavaşça yürüdü.. yaralının başı ucunda durdu:

— Ah.. Seyid Salih.. sen de mi vurdün kendini?

Dükkân sahibi müşteriyi tanıdı.

— Kabil değil.. kabil değil Seyid. O kendini vuramaz. Bu bir cinayet olsa gerek..

Yeni gelen müşteri Garnata asılzadelerinden hatırı sayılır bir adamdı.. sultan Ebu Abdullahla mücadele ettiği için istiklâl taraftarı olan mücahidlerle birleşmişti.

— Ben bugün Seyid Salihle beraberdim. Kendini öldürecek kadar ümidsiz değildi. Kaledeki askerler bir kaç güne kadar huruc hareketi yapacaklar.. Seyid Salih de askere ihtiyat erzak anbarını açacaktı.. bu derece fedakâr ve temiz kalbli bir adamın kendini öldürmesini havsalam almıyor.

Ve yer sahibine dönerek:

— Haydi, burada yatanları birer birer gözden geçir.. belki afyon çekmiş gibi görünerek yalandan uyuyan bir düşman vardır burada!

Diye haykırdı.

Yer sahibi, Seyid Salihin kendini öldürmesinden ziyade dükkânının dile düşeceğinden korkuyordu.

Öyle ya.. yirmi yıl vardı ki, o Garnatanın afyon çarşısında dükkân işletiyordu.. ve hiç kimse o tarihe kadar kendini öldürmemişti.

Dükkân sahibi birer birer sedirleri dolaşmağa başladı.

— İşte Yusuf Hayyat.. biraz önce gelmişti.. çarçabuk sızmış.

Biraz daha yürüdü.. bir kaç müşteri elile dürttü.. sendeledi.. uyuyorlar.. top atsak uyanmaz bunlar.

Fakat, bu sırada hoca Yahyanın önünde duran dükkân sahibi, hocanın kolunun altından iki gözün ışıl ışıl baktığını hayretle gördü..

Eğer hocanın parlak gözleri dükkân sahibinin gözüne ilişmemiş olsaydı, hocayı senledemeğe bile lüzum görmeden geçecek ve başkalarını uyandırmağa çalışacaktı.

Dükkân sahibi çok zeki bir adamdı.. yavaşça ayakta duran müşteriye gözile işaret etti. Endülüs asılzadesi hocanın sedirine yaklaşınca, ikinci defa ağzını kulaklarına kadar açarak bağırdı:

— İşte katil burada...

— Aman yavaş asılzadem.. uyuyan müşterilerin beynine vurur da gürültüden akıllarını oynatırlar. Bağırmayın bu kadar.. ne oluyorsunuz?

— Haydi, gevezeliği bırak. Katili buldum işte. Cübbesinin uçlarında kan lekeleri var. İşte kollarında da ayni lekeler.. hem de taze, kurumamış kan lekeleri.

Hoca kolunu alnından çekerek gülümsedi:

— O kendini vururken ben henüz sızmamıştım.. bir inilti duydum.. başımı kaldırdım.. onu göğsüne hançerini saplamış gördüm. Yardımına gitmek istedim.. kalktım.. başı ucuna kadar gittim. Fakat, afyon beynimi döndürmüştü.. yardımımın bir faydası olmıyacağını anlayınca sendeliyerek yerime döndüm.. afyon başıma vurdu. Çekiyorum.. çekiyorum.. tutmuyor beni. Gözlerim her zaman kapanırken şimdi açılıyor. Bu uğursuz yerde iki gecedir intihar vakası oluyor. Mücahid sandığınız bu adam da biraz önce: (Erzak anbarım elimden giderse, mahvoldum demektir!) diye söyleniyordu..

(Arkası var)

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLÂNLAR
«Akşam»ın Pazar, Salı ve Perşembe nüshalarında çıkar.

1 — Iş arıyanlar

MUHASİB — Daktilo, Fransızca, Almanca bilen çok tecrübeli bir muhasib iş arıyor. Günde bir kaç saat için defterinizi ve muhaberatınızı temin eder. Akşamda «Kâtib» rümuzile mektupla müracaat. — 3

İŞ ARIYOR — Ticarî, sanayi muhasebeye, Türkçe, Fransızca, Almancaya ve bu lisanlarda mütekabil tercümelere aşina bir kâtip iş arıyor. Adres: Posta kutusu 1243 Galata. —

İYİ İNGLİZCE BİLEN — Hukuk mezunu tecrübeli, eski adliyeci bir genç bir müessese veya şirkette ücretli bir iş arıyor. (Akşam) da N. G. 19 rümuzuna mektupla müracaat. — 4

MUHASİB — Türkçe, Fransızca, İngilizce, daktilo bilen çok tecrübeli bir muhasib iş ar.yor. Müsait şeraitle günde bir kaç saat için defterinizi ve muhaberatınızı temin eder. Akşamda, L. Pr. rümuzile mektubla müracaat. —

GENÇ BİR BAYAN — Türkçe, Fransızca, İtalyanca ve İngilizce steno ve korespendens bilen, iş arıyor. Akşamda X .X. rümuzuna mektupla müracaat. — 3

İŞ ARIYORUM — 936 yılı orta mektep mezunuyum, kimsesiz bir Türk genciyim müessese, ticarethane, buna mümasil yerlerde tahsildarlık ücretle ça!ışmak stiyorum. Kefalet te verebilirim, İsteklilerin Akşamda (A.T.A.) rümuzuna mektupla müracaatları. — 2

İŞ ARIYORUM — Lise talebesiyim. Her hangi devair veya resmî müessesede çalışmak arzusundayım. Taliplerin mufassal bilgi ile Beşiktaş Küçük Hamam arkası Şair Veysi sokak 41 No.da Haşime müracaat. —

TİCARETHANE — Eşhas ve diğer yerlerde devamlı, devamsız daktilo işleri olanlara çalışırım. Erkeğim. kendi daktilom vardır. Akşamda (D. D.) rümuzuna müracaat. — 1

İŞ ARIYOR — Mükemmel surette Fransızca ve İngilizceye ve daktiloya vakıf bir bayan iş arıyor. Akşam gazetesine Y. S. rümuzuna mektupla müracaat. — 1

İŞ ARIYOR — Büyük müesseselerde çalışmış, tecrübeli, Türkçe ve Fransızcadan başka memleketin diğer lisanlarına ve daktiloya âşina bir matmazel bürolarda veya mağazalarda Kasiyerlik veya satıcılık yapmak üzere münasip bir iş arıyor. İyi referansları haizdir. Akşam gazetesine E. P. rümuzuna mektupla müracaat. — 3

2 — Işçi arıyanlar

OTUZ YAŞLARINDA — Kadar olmak şartile bir Damdö konpanye aranıyor. Bir lisan bilen tercih olunur. İsteklilerin Aakşamda (155) rümuzuna mektupla müracaat. —

DAKTİLO ARANIYOR — Türkçeyi iyi bilmeli Temiz ve muntazam makine yazmalı maaşı vazifesindeki muvaffakiyetile mütenasip olacaktır. Taksim Bahçesi karşısında Ceylân apartımanı altında 25 numaralı mağazaya hergün saat 17 den sonra müracaat. —

İŞÇİ ÇOCUK ARANIYOR — On dört, on beş yaşlarında zeki, çalışkan, namuslu, iş bilir çocuklara lüzüm vardır. Hasan ecza deposuna müracaat. — 3

SIHHİYE MEMURU ARANIYOR — İmtihanla sıhhiye mektebi mezunu bir sıhhiye memuru alınacaktır. İsteklilerin aşağıda yazılı vesikalarile birlikde en geç 5/12/1936 gününe kadar Bakırköy bez ve Pamuklu Mensucat fakbrikası T. A. Ş. müdürlüğüne müracaat, 1 - Mekteb diploması, 2 - Nezdinde çalıştığı müesseselerın hüsnü hal varakaları, 3 - Nufus cüzdanı 4 - 1 fotoğraf. — 2

MÜPTEDİ DAKTİLO ARNIYOR — En az orta tahsilini bitirmiş daktilo dersi görmüş öz Türk bir bayan ve ya bay isteniyor, taliplerin fotografla tercümei mektupla Galata 1527 posta kutusuna göndermeleri. — 9

3 — Satılık eşya

SATILIK PİYANO — Kelepir ve ucuz iyi bir pi- yano satılıktır. Beyoğlu İstiklâl caddesi Botter Han 475 - 477 kapıcıya müracaat. — 1

ACELE SATILIK PİYANO — Alman marka kuyruklu bir piyano çok ucuz fiatle satılıktır. Beyoğlu Ağahamam Lâpacı çıkmaz sokak 3 numaraya müracaat. — 2

ANTIKACI ve MERAKLILARA — 2,5X1,5 metre ebadında kıymetli bir halı satılıktır. Akşamda (A. V.) rümuzuna yazınız. — 1

4 — Kiralık-Satılık

KİRALIK — Sıhhat yurdu, Mektep ve talebe yurduna elverişli havadar ve denize mükemmel nezareti olan büyük bahçeli 25 oda ve salonlu kâgir konak. Sultanahmet Dizdariye eski Terzilik mektebi. Tel. 60558. — 7

ACELE SATILIK ÜÇ DAİRELİ APARTIMAN — Aksarayda Atatürk caddesi civarında İnebey mahallesi Tiryaki Hasanpaşa sokağında 26 numaralı umum tesisatı mükemmel senevî yedi yüz yirmi lira irad getirmekte, müceddeд ve beton, 150 arşın da bahçesi bulunan apartıman altı bin beş yüz liraya acele satılıktır. İçindekilere müracaat. — 1

ACELE DEVREN SATILIK BAKKALİYE DÜKKÂNI — Beyoğlu Nişantaş Vali Konak caddesi İyi su karşısında 64 No.lı bakkal dükkânı satılıktır. İçindekine müracaat. — 1

KALAMIŞ İSKELESİ SOKAĞINDA— Yeni Belvü gazinosuna giderken sağ koldaki sokak içinde deniz görür ve içinde kuyusu ve meyve ağaçları olan vakfiyeti kaldırılmış birbirine bitişik iki ev arsası satılıktır. Galata Havyar han 22 numarada Fahri Baharoğluna müracaat telefon 49069 — 2

KIZILTOPRAKLA SUADİYE — Arasında tren veya tramvay yolunda veya pek yakınında üç odalı, bahçeli ahşap veya kâgir bir evi olup satmak istiyenler, nihayet bir ay zarfında adresile son fiatini Galatada Mehmet Ali paşa hanında kahveci Musa elile (N.Mumcu) adresine tahriren bildirmeleri — 1

SATILIK EV — Üç oda iki sofa taraça, terkos, elektrik, iki dükkân biraz da deniz görür ehvendir. Hekimoğlu Alipaşa caddesi Alipaşa fırını karşısında No. 116 — 4

SATILIK ARSA — Cihangirin en makbul kısmında limana cepheli, ziyade nezaretli, hane ve çift apartıman inşasına müsait. Müracaat : Yeni Postane caddesinde Ananyadi hanında terzi bay Aristidi Kazancidise. — 3

KİRALIK APARTIMAN — Şişli tramvay İstasyonuna iki dakika mesafede beş odalı. havadar, yeni, her türlü konforu havi apartıman. Görmek için Şişli abidei Hürriyet caddesi 222 No. ya müracaat. —

BEYOĞLUNDA — Maruf işlek bir kıraathaneye sermayeli ortak alınacaktır. Kâr maktuanda verilir. Teminatlıdır. Girmek isteyenler, Akşam gazetesi H. H. rümuzuna mektupla müracaat etsin. — 1

KURTULUŞ — Tepe üstü Baruthane caddesi 129 No.lı bütün kâgir yeni apartıman üç katta 7 oda 1 dükkân 3 mutfak 3 helâ ve kurnalı hamam, bir çamaşırhane, odun ve kömürlük ve büyük bahçeli acele satılıktır. Taliplerin dükkânda sahibine müracaatları. — 2

KİRALIK — İyi bir aile nezdinde mobilyalı bir oda kiaralıktır. Manzarası mükemmeldir, huzur ve rahat temin edilmiştir, her gün saat 17 den sonra ve pazar günleri sabahtan akşama kadar görülebilir. Kirası ehvendir. Ayazpaşa mezarlık sokak Bay Bekir apartımanı No. 27 Dahili 3, adrese müracaat. — 3

5 — Müteferrik

DANS DERSLERİ — Hususî ve münferiden (asrî dans dersleri) Beyoğlu, Karlman karşısında eski Polonya Nur Ziya sokak No. 3. Müracaat saatleri: (12 - 14) (17 - 20) ye kadar Profesör Panosyan. — 3

ALMANCA DERSLERİ — Berlin üniversitesinden edebiyat ve felsefe agrejesine malik ve İstanbul üniversitesinde lisan tedris eden - Fransızca ve İngilizceye vakıf - genç bir Alman profesörü (hususî veya grup halinde) Almanca dersleri vermektedir. Muhtelif ticaret şubeleri ve bakalorya imtihanlarına hazırlık dersleri. Esaslı ve en seri yeni usullerle tedris eder. Fiatlar mutedildir. «Prof. M. M.» rümuzile (Akşam)a mektupla müracaat. -- 14

ALMANCA İNGİLİZCE VE FRANSICZA — (Bahsus ticaret şubeleri için) İstanbulun mühim resmî müesseselerinden birinde vazifeli diplomalı bir Alman öğretmeni tarafından gayet seri ve hakikî metodlarla ders verilmektedir Şerait rekabet kabul etmiyecek derecede müsaittir.(Akşam)da «Terakki» rümuzuna mektupla müracaat ediniz.—13

DANS BİLMEYENLERE MÜJDE — En kısa bir zamanda iyi dans öğrenmek isterseniz ve ucuz bir fiat ile vakit kaybetmeden bay Yorgoya müracaat ediniz. Adres: Beyoğlu Tokatlıyan arkası Topçekenler sokak No. 31, 1 ci kat. — 5

UCUZ DERS — Bir Alman profesörü en son usullerle az bir zamanda Almanca, Fransızca ve İtalyanca lisanlarını öğretmektedir. Ücret gayet mutedildir. Bu lisanlar üzerine tercüme ve ticaret muhabereleri yapmağa vakti müsaittir. Akşam gazetesine A.B. rümuzuna mektupla müracaat. — 1

İNGİLİZCE VE FRANSIZCA DERSLER — Tecrübeli profesör tarafından. Mektepler için talebe hazırlıyor, fiatler uygun. Kadıköy Hale sineması civarında Hacı Şükrü sokak No. 10 Beyoğlu için Akşamda Prof. Leo adresine. —4

BİR ŞERİK ARANIYOR — İstanbulda bir fabrika büyük sipariş elinde mevcut olduğu için 12000 lira ile bir şerik aranmaktadır. Yapılacak işlerin kazancı ümid fevkindedir, sürümü çoktur. Arzu edenler Akşam gazetesine mektupla (Büyük Kâr) rümuzuna müracaat. — 2

Lisan mütehassısı Prof. Albert Anjel: Hususî FRANSIZCA DERSANESİ — Esas proğram: Mükâleme, tercüme, imla, tahrir usulü. Aylıklar: (A) Kursu 3 - (B) kursu 4 ve (C) kursu 5 liradır. Dersler haftada 3 defa veriliyor. Çabuk yetişmek isteyenler için her gün ders almak imkânı vardır. Adres: Köprübaşı Eminönü Hanı. — 5

SİZ DE FRANSIZCA ÖĞRENEBİLİRSİNİZ — Asrımız «İmkansız»ı yenmiştir. Muhabere suretile ders alın. Bu yeni usülden hem çabuk istifade eder hem de vakıt kaybetmeden hocanın ayağına gitmeden temiz bir Fransızca öğrenirsiniz. BİR LİSAN BİR DİPLOMADIR. Hemen Akşam gazetesine M.U.F.D. rümuzuna yazın. —6

Mektuplarınızı aldırınız

Gazetemiz idarehanesini adres olarak gösterilmiş olan karilerimizden

KİP - RG - AB - XX - MS - 1435

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLÂNLARI

175000 kilo un kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin edilen bedeli 22750 liradır. Eksiltme 4/1. kânun/936 cuma günü saat 15 de Kastamonuda Kışlada yapılacaktır. İlk teminatı 1706 lira 25 kuruştur. Teklif mektupları ihale saatinden bir saat evvelsine kadar Kastamonu satınalma komisyonu başkanlığına verilmiş olacaktır. (474) (2955)

Muğla Şehri Içme Suyu Tesisat ve İnşaat Eksiltmesi

Dahiliye Vekâletinden:

Evvelce eksiltmeye çıkarılıp ta talibi zuhur etmeyen Muğla içme suyu tesisat ve inşaatı aşağıda yazılı evvelki şeraite göre yeniden eksiltmeye çıkarılmıştır.

Muğla şehrine (783) metre mesafeden su isalesi ve şehir dahilindeki şebeke için icabeden malzemelerin tedariki ve boru ferşiyatının icrası ile sair buna müteferri imalâtın yapılması ve şehir dahilinde iki depo inşası, su saatleri ve diğer alât ve edevatın tedariki kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

1 — İşin muhammen bedeli (59977) lira (82) kuruştur.

2 — İsteklilerin bu işe aid şartname, proje ve sair evrakı üç lira mukabilinde Dahiliye Vekâleti Belediyeler İmar heyeti fen şefliğinden alabilirler.

3 — Eksiltme 23/XII/936 tarihine rastlıyan çarşamba günü saat on birde Ankarada Dahiliye vekâleti binasında toplanacak Belediyeler İmar heyetince yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiki ayni gün saat ona kadar komisyon reisliğine teslim etmiş olmaları lâzımdır.

A — 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 inci maddelerine uygun 4248 lira 89 kuruşluk muvakkat teminat.

B — Kanunun tayin ettiği vesikalar,

C — Kanunun 4 üncü maddesi mucibince eksiltmeye girmeye bir mâni bulunmadığına dair imzalı bir mektup.

D — Nafıa vekâletinden tasdikli fenni ehliyet vesikası.

5 — Teklif mektupları ihale günü saat ona kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek mektuplarının iadeli taahhütlü olması ve nihayet bu saate hadar komisyona gelmiş bulunması lâzımdır. Bu iş hakkında fazla izahat almak isteyenlerin belediyeler imar heyeti fen şefliğine müracaat etmeleri.

(1658) (2750)

Iktisat vekâletinden:

1 — Vekâletimiz kaloriferleri için alınacak olan 240 ton Sömikok «Türk Antrasit» kömürü kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2—Muhammen bedeli 7200 liradır.

3 — İstekliler bu işe aid şartnameyi Vekâlet Levazım müdürlüğünden alabilirler.

4 — Eksiltme 8/12/936 tarihine rastlıyan Salı günü saat 10 da Ankarada İktisat vekâleti binasında toplanacak olan komisyonda yapılacaktır.

5 — Muvakkat teminat bedeli 540 liradır.

6 — Eksiltme 2490 numaralı kanuna tevfikan yapılacaktır.

7 — İstekliler teklif mektuplarını ihale günü saat ona kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine vereceklerdir. Posta ile gönderilecek teklif mektuplarının iadeli teahhütlü olması ve nihayet bu saate kadar komisyona gelmiş bulunması lâzımdır. İhale saati onlan bu saatten sonra gelecek teklif zarfları kabul edilmiyeceği gibi postada vaki olacak gecikmeler de kabul edilmiyecektir.

8 — Bu iş hakkında fazla malûmat almak isteyenlerin Vekâlet Levazım müdürlüğüne müracaat etmeleri. (3124)

Eskişehir İçme Suyu Tesisat ve İnşaat Eksiltmesi

Dahiliye Vekâletinden:

Eskişehir dahilindeki şebeke için icap eden malzemelerin tedariki ve boru ferşiyatının icrası ile sair buna müteferri imalâtın yapılıması kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

1 — İşin muhammen bedeli 71670 liradır.

2 — İstekliler bu işe aid şartname, proje ve sair evrakı 360 Kr. mukabilinde Dahiliye vekâleti Belediyeler İmar heyeti fen şefliğinden alabilirler.

3 — Eksiltme 23/XII/936 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat on birde Dahiliye vekâleti binasında toplanacak belediyeler İmar heyetince yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve saiki ayni gün saat ona kadar komisyon reisliğine teslim etmiş olmaları lâzımdır.

A — 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 inci maddelerine uygun 4833 lira 50 kuruşluk muvakkat teminat.

B — Kanunun tayin ettiği vesikalar,

C — Kanunun 4 üncü maddesi mucibince eksiltmeye girmeye bir mani bulunmadığına dair imzalı bir mektup,

D — Nafıa vekâletinden tasdikli fennî ehliyet vesikası,

5 — Teklif mektupları ihale günü saat ona kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek teklif mektuplarını iadeli teahhütlü olması ve nihayet bu saate kadar komisyona gelmiş bulunması lâzımdır.

Bu iş hakkında fazla malûmat almak isteyenlerin Belediyeler imar heyeti fen şefliğine müracaat etmeleri. (2734)

• İstanbul belediyesi ilânları •

Keşif bedeli 18777 lira 93 kuruş Üsküdar 23 üncü mektebin tadilâtı kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İsteyenler keşif evrakını ve şartnamesini 94 kuruş mukabilinde Bayındırlık direktörlüğünden alabilirler. Eksiltme 4/12/936 Cuma günü saat 15 te daimî encümende yapılacaktır. İstekliler 2490 No.lı kanunda yazılı vesika ve bayındırlık direktörlüğünden tasdikli fen ehliyet vesikasile 1409 liralık ilk teminat makbuz veya mektubile beraber teklif mektuplarını havi zarflarını yukarıda yazılı günde saat 14 e kadar Daimî encümene vermelidirler.

(3065)

İstanbul Vilâyeti Defterdarlığından:

Emlâk ve Eytam bankasından maaşlarını kırdırmak isteyen zat maaşları sahiplerinin malmüdürlüklerine vize ettirmek için müracaat günleri:

Fatih, Eminönü, Beyoğlu, Beşiktaş, Üsküdar ve Kadıköy malmüdürlüklerinden:

1/12/936	Salı	Mülkiye ve	Askeriye	Yetimleri
2 » »	Çarşamba	»	»	»
3 » »	Perşembe	»	»	Mütekaitleri
4 » »	Cuma	»	»	»

Mütekait Dul ve Yetimlerin Kânunuevvel, Kânunusani ve Şubat 937 üç aylık maaşlarının tediye günleri:

Tarih	Gün	Eminönü Malmüdürlüğünden: Mülkiye yetim ve tekaütleri	Eminönü: Askeri yetim ve tekaütleri	Beyoğlu Malmüdürlüğünden: Mülkiye yetim ve tekaütleri	Beyoğlu: Askerî yetim ve tekaütleri	Üsküdar Malmüdürlüğünden: Mülkiye yetim ve tekaütleri	Üsküdar: Askerî yetim ve tekaütleri	Beşiktaş Malmüdürlüğünden: M. Y.	Beşiktaş: As. Y. ve tekaütleri
5/12/936	Cumartesi	1— 350	1— 450	1— 150	1— 200	500— 826	1143—1576		1— 200
7 » »	Pazartesi	351— 700	451— 800	151— 400	201— 600	827— 953	1577—1805		201— 600
8 » »	Salı	701—1050	801—1200	401— 600	601—1100	954—İlâ	1806—2024		601—1000
						As. Tekaütleri			
9 » »	Çarşamba	1051—1400	1201—1600	601— 800	1101—1600	1— 209	2025—2552		1101—1400
10 » »	Perşembe	1401—1750	1601—2000	801—1000	1601—2100	210— 430	2553—2608		1401—1800
11 » »	Cuma	1751—2100	2001—2400	1001—1200	2101—2600	431— 654	2609—İlâ	1—150	1801—2050
							Mül. Yetimleri		
12 » »	Cumartesi	2101—İlâ	2401—3000	1201—1350	2601—2800	656— 880	18— 243	151—550	
14 » »	Pazartesi	Hidematı vataniye ve avans	3001—İlâ	1351—1550	2801—3300	881—İlâ	244—İlâ	551—İlâ	
							İlmiye ve peşin maaş		

Fatih Malmüdürlüğünden — Kadıköy Malmüdürlüğünden

Tarih	Gün	Fatih: Mülkiye yetim ve tekaütleri Fatih malmüdürlüğü binası altındaki tediye mahallinde	Fatih: As. Yetim ve tekaütleri Fatih askerlik şubesi yanındaki binada. 1. ci kişe	Fatih: As. Yetim ve tekaütleri 2. ci kişe	Kadıköy: Mülkiye yetim ve tekaütleri	Kadıköy: Askerî yetim ve tekaütleri
5/12/936	Cumartesi	1— 350	1— 350	2501—2900	1— 200	1— 300
7 » »	Pazartesi	351— 750	351— 700	2901—3300	201— 400	301— 750
8 » »	Salı	751—1150	701—1050	3301—3700	401— 600	751—1200
9 » »	Çarşamba	1151—1550	1051—1400	3701—4100	601— 800	1201—1650
10 » »	Perşembe	1551—1950	1401—1750	4101—4500	801—1000	1651—2100
11 » »	Cuma	1951—2350	1751—2100	4501—4900	1001—1200	2101—2550
12 » »	Cumartesi	2351—2700	2101—2450	4901—5300	1201—1400	2551—2851
14 » »	Pazartesi	2701—3100	2451—2500	5301—5800	1401—İlâ	2851—İlâ

Yukarıdaki gösterilen numaralar liva numarası olmayıp kaza sahife numarasıdır. Her maaş cüzdanının isim tablosunun sağ tarafındaki numaradır.

1 — Zat maaşları sahiplerinin muayyen günlerde kişelere müracaatle maaşlarını almaları lâzımdır. Aksi takdirde istihkakları umum tediyatın hitamında verilecektir.

2 — Tediyata sabah saat 9 dan 12 yeve 13 den 17 ye kadar devam olunacaktır.

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

Âmirliğe bağlı müesseseler için 26500 kilo yufka 2/12/936 çarşamba günü, saat 15 de Tophanede satınalma komisyonunda pazarlıkla satın alınacaktır. Tahmin bedeli 3643 lira 75 kuruştur. İlk teminatı 273 lira 28 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte kanunî vesikalarile komisyona gelmeleri. (242) (3285)

İstanbul altıncı icra memurluğundan: Bir borçtan dolayı mahcuz ve paraya çevrilmesine karar verilen manifatura eşyası 3/12/936 tarihine müsadif perşembe günü saat on ikiden on üçe kadar Mahmutpaşa caddesinde 134 numaralı dükkânda birinci açık arttırması yapılacağından isteklilerin mezkûr gün ve saatte hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur. (27783)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

34,000 metre beyaz yağlı kanaviçe
20,000 » yeşil yağlı kanaviçe

1 — Yukarıda cins ve miktarı yazılı (2) kalem malzeme şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 9/12/936 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 16 da Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3143)

★

1 — İdaremiz Tütün Enstitüsü için fennî şartnamesi mucibince 600 lira muhammen bedelli 10 kalem Meteorologya âleti pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 5/1/937 tarihine rastlıyan Salı günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınacaktır.

4 — İsteklilerin şartnamede gösterilen esasları ihtiva etmek üzere fiyatsız tekliflerini eksiltme gününden en geç on beş gün evvel İnhisarlar Ziraat Fen Şubesine vermeleri lâzımdır.

5 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3102)

Üsküdar ve Kadıköy Su Şirketi

Kış müddetinin devamınca su saatlerinin bozulmasına meydan vermemek üzere lâzım olan tedabirin alınması ve bunların ince talaş veya saman ile örtülmesi için Kadıköy - Üsküdar Su şirketi, abonelerinin nazarı dikkatini celbeder.

Bu münasebetle donup bozulan saatlerin tamir masraflarının kendilerine aid olduğunu da abonelerine hatırlatır.

Direktörlük

Konya Daimî Encümen Riyasetinden:

Memleket hastanesi kalorifer tesisatına aid projenin tanzimi işine talip çıkmadığından; diğer mahallerdeki taliplerin de Konyaya kadar gelmeleri masrafı badî olduğundan arttırma ve eksiltme kanunun 46 ıncı maddesinin (R) fıkrası mucibince bu işin İstanbul Sıhhat ve İçtimaî Muavenet müdürlüğü delâletiyle en ucuz fiyat teklif edene pazarlıkla ihalesi kararlaştırılmış ve yapılacak teklif üzerinden teminat akçası alınması düşünülmüş olduğundan 2/12/936 çarşamba günü saat üçe kadar taliplerin bu müdürlükteki fennî şartname, izahname ve plânları görüp katî teklif mektuplarını mezkür İstanbul Sıhhat Müdürlüğüne vermeleri ilân olunur. (3094)

Dahinin nasihatı....

Dahî G. MARKONİ

Mühendis-Profesör

Radyo hususunda dünyanın en yüksek alimi

"Radyo için söylenenlere değil, gördüklerinize, işittiklerinize inanınız"

BİZİM NASİHATIMIZ:

"RADYOLARI aynı zamanda, aynı yerde, aynı istasyon üzerinde mukayese ederseniz daima

G. Markoni

radyosunu tercih edeceksiniz"

8 Lambalı bütün dalgalı

Yüksek musikî kabiliyetli

En güzel gösterişli

En çok satılan

Veresiye Satış : SAHİBİNİN SESİ ve Acentalarında

ANKARA : Vehbi Koç Ticaret evi.
DİYARIBEKİR : Şerif Yardımcı
KONYA : Ahmet Mücip Dölen
KONYA EREĞLİSİ : Mustafa Erkek
MERSİN : Jori Sateel
AFYON : İzzet Özkara
BURSA : Mehmet Hüzmen
ESKİŞEHİR : Hasan Alanya
İZMİR : Artür Vetter
LÜLEBURGAZ : Hasan Dalca
ADANA: Ş. Rıza İşçen, Yeni mağaza
MUĞLA: A. Adnan, Elektrik fabrikası sahibi
SAMSUN: C. Celâl Özlü - S. Kemal Sezen
TRABZON: Dedeoğlu ve Pulathaneli kardeşler
ZONGULDAK: İsmet Ağartan - Ahmet Yüksel
ANTALYA: Veli kardeşler ve şerikleri
ANTEP: Naci ve H. Ahmet Dai kardeşler
KAYSERİ: İsmail ve oğulları Çıngıllı
BANDIRMA: Ahmet ve Bahaettin Bereket kardeşler.
AYDIN : Mehmet Güren

Bir çok tıraş bıçaklarını tecrübe ettim. Hiç birisinden memnun kalmadım.

Nihayet sakalımı kuştüyü hafifliği ile tıraş eden POKER tıraş bıçağını beğendim.

Çünkü; POKER; cildi tahriş etmeden çabuk ve rahat tıraş eden bıçaktır.

POKER

Dünyanın en eski ve en iyi tıraş bıçağıdır.

HALİHAZIRDA: Erkek kadın ve çocuklar için En mükemmel İngiliz fabrikaları mamulâtından

Trençkot ve Gabardinlerinin

Zengin ve müntahap çeşitlerini en müsait şartlarla ve her yerden ucuz fiyatlarla

Beyoğlunda

BAKER

den başka HİÇBİR MAĞAZA takdim edemez.

Sizi son derece alâkadar edecek Vitrinlerimize lütfen bir göz gezdiriniz.

Hastalıklardan korununuz

Nezle, grip, difteri gibi bulaşıcı hastalıklar insana ağız ve boğaz yolile girer.

AKRİDOL

bu yolları mikroblardan temizler, hastalıkların alınmasına mâni olur, boğaz ve bademcik iltihablarını tedavi eder. Her eczanede bulunur. 15 tanelik kutusu 35, 40 tanelik kutusu 70 kuruştur.

İLYAS KARAKO

ve BİRADERİ HALEFİ TİCARETHANESİ

BEYOĞLU ŞUBESİNDEKİ

Mutbah edevatı ve porselen takımları

Dairelerini

Yeniden en son sistem levazımatla tezyin ederek

30 İkinciteşrin yarınki Pazartesi günü

Tekrar açacağını muhterem müşterilerine müjdeler ve lütfen vaki olacak ziyaretlerinde pek mutedil fiyatlarla en zengin ve müntehap çeşitleri bulacaklarını temin eyler.

Bayan

SAFİYE

Her akşam

Taksim abide karşısında

KIŞLIK

BELVU SALONUNDA Okuyor

Her pazar saat 13 de

Danslı matine vardır.

Dr. NIŞANYAN

Hastalarını hergün akşama kadar Beyoğlu, Tokatlıyan oteli yanında Mektep sokak 35 numaralı muayenehanesinde tedavi eder.

Sahibi Necmeddin Sadak Umumi neşriyat müdürü: Enis Tü Akşam matbaası